

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל')

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מונקדת ומפסקת

פרשת וארא תשפ"ד

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש

בני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגטאון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

אילימא לפי יאוש ליל קרא פשיטא. דאפילו קרשינוהו אינו קרוש דגול ולא נתייאשו
הבעילי שניקו אין יבולין להקדישו **שמעו** מיהו דאינו לא קני. דאי קני איב
חשיב שפיר קרבו ולא מיפסיל משום מנהג הכהן עבירה וואיל והוא קני לו קודם
שהקדישו כמו שאפשר לקמן דף סו. דהו אמר עטלא בעי' אגל אי לא קני כראש מיפסיל

ומיני חדש הוא אינו דאחתי לא ידע טעמא
השנייה קרא דקאמר לקמן מעיקרא חולין
והשקא הקדש מי' יש כאן יאוש ושינוי רשות
באותן קרבות דאין והגולן חייב באחריותו **מי'**
איכא למיד שנינו מעשה לא קני. ולא בעי
לאוקמה בב"ש דקאמר שנינו במקומו עומד אף על
גב דאיכא נמי תנא דסביר הכי בהגולן קמא
לקמן דף צג) מי' מיהו הלכה כבי' השני קונה
והתם נמי דרי' וכולהו תנאי מצו סביר
כבי' ובכל המקרא סוכר כן ולא בעי לאוקמי
בשינוי היתוך לבדיהו דאיכא למיד ולא קני
דרי' וספק לא פליג עליה דרבה אלא ביאוש
לחדיה אכל שנינו מעשה אפי' בחוור לבדיהו
דאיידי ביה רבה כדפרישת לעיל לא פליג
עליה **הגול** משכב החדשה. משמע מתוך דף
שר' של משכב גמור של חכרי' אם גולן אין מטמא
משכב דגזירת היתוב דהו יתוד מינה ועוד קשה
לרבי'ם דתקירות (פ"ו מ"ו) גבי גבס עבדסו
לבי'ת תנן ומשכבות ומשבות שטורים ואם יש
עמיתו כתיב או אשר הולך עמו כי שפאן נהו
היא ובכנינו כוב לכל דקרוי משמע שטמא
משכב ומשכב שאין שלו מיהו יש לדחות דהתם
מדרבנן ועוד קשה דהתם (במורת בתים מיהו ר"ש
מחורט מיהו יעלה פלוגתא דר"ש ור' חנני' דרב
והגולן דבמקור והכי איכא התם משכבו ולא
הגול יבול שאני מוציא אף היתוב ל"ו טמא לו
שמעון אומר משכבו ולא היתוב יבול שאני
מוציא את הגול ל"ו טמא אמרו לו ומה ראת'
לרבות את זה להוציא את זה אחר שריבה
היתוב מיעט כרבה אני את אלו שנתיאשו
הבעלים משום כו' ובדמיהו יעלה פלוגתא דר"ש
ורבנן משמע דהו' טעם משום דאין מחשבה
משטמאנו כי היתה בדמיון דאין יתוד של גולן
יתוד ומפרש ר"י דגול משכב דחבריה שגול
עורות של בעל הית' שאינו מוחרין אלא יתוד
ואין צריך תוס' הית' ואין חסר רק מחשבה והו'
שפיר דומיא דגול קרבן דחבריה שאם היה הו'
בתמוה של חולין שמוחרת קרושהו זה היה כמו
מוחר' מעשה גמור כעין עמרא ועבדיה משכב
אבל גול או גב משכב גמור דחבריה טמא
משכב כ"ע ואע"ג דדק' משכבו ולא הגול איירי

אומר לו הרי שלך לפניך והאי פיון דמטא עדין
אסורא ודאי מייאש ואי ס"ד יאוש קנה אמאי אומר
לו הרי שלך לפניך דמי מעליא בעי שלומי ליה
א"ל כי קאמניא אגא זה מתייאש וזה רוצה לקנות
האי זה מתייאש וזה אינו רוצה לקנות איתבי' איתבי'
לרבה קרבנו ולא הגול חייב דמי אלימא לפני יאוש
למה לי קרא פשיטא אלא לאו לאחר יאוש ש"מ
יאוש לא קני אמר ליה דבא ולמעמיד הא דתניא
משכבו וזה הגול ה"ד אלימא דגול עמרא ועבדיה
משכבו אלא למי'ד שנינו מעשה לא קני אלא
מאי אתי לך למימר דגול משכב דחבריה ה"נ דגול
קרבן דחבריה: איתביה אבי' לרב יוסף עורות של
בעל הית' מחשבה מטמאתו ושל עבדו אין מחשבה
מטמאתו של גבב מחשבה מטמאתו של גולן אין
מחשבה מטמאתו רבי שמעון אומר חילוף דתרי'ם
של גולן מחשבה מטמאתו ושל גבב אין מחשבה
מטמאתו לפי שלא נתייאשו הבעלים ושמ' יאוש
קנה א"ל רבא כמאי עסקינו פנון שפגענו מתקורף לה
רבה בר רב הונ' והלא עיצבא שנו פאו ועיצבא אין
צריכה קצוע דתנו פל מקום שאין חסרון מלאכה
מחשבה מטמאתו יש חסרון מלאכה אין מחשבה
מטמאתו חזין מן העיצבא אלא אמר רבא האי
מילתא כשה רבה רבי' יוסף ערין ותרתי' שני
ולא אפרקה עד דתיבי רב יוסף ברישא ופרקין
שניו השם כשינוי מעשה דמי שנינו מעשה מאי
טעמא התם מעיקרא עזים השתא פלי'ם שנינו השם
נמו מעיקרא קרוי ליה משכב והשתא אפרין והרי'
מריש דאיכא שנינו השם דמעיקרא משורא והשתא
מללא ותנו על המריש הגול שפנאו כבירה שזמול'
דמיו מפני תקנת השבים טעמא מפני תקנת השבים

אומר לו. לנגול: הרי שלך לפניך. בעין כמות שהיא דריוק שאינו ניכר הוא: קרבנו. אם
עלה קרבנו ויסקא אזי ולא תגול. דגול לא לרצון אדני קס"ד דגול בתקנת חזון ואימי
דדי אין נימא בו: ולשפיר. ודי' דגול חולין ואקשינהו תא ותיא: גבי' ב' משכבו.
איש אשר יגע במשכבו (טע' נוס') גזירת הכתוב להוציא את המשכב הגול שאינו נעשה
אם הותמא לטמא אדם: מי איכא ליה? חד
מתי' אמוקא שנינו לא קני דא' ביאוש הוא
דפליגי: דגול קרבן דחבריה. שהקדש חברו
ולעולם לפני יאוש ואינרדן לאמתקין דאינו
עלה לרצון כלל ואפי' לבעלים הראשונים
ואע"ג דלא תהי יאוש. ל"א דגול קרבן דחבריה
הלכך אפי' לאחר יאוש לא קנייה דקרבן אינו
נגול דכל היכא דאיתיה בי גזא דתקנתא איתיה
מחשבה מטמאתו: בעל הבית אינו עשוי למכור
ועושה מנהן מטות והולקאות וקטבלאות
ומחשבה עליהן דלכר שראוי לו כלא חסרון
מלאכה מקבלין טומאה מיהו: ושל עבדו. העשוי
למכור אין מחשבתו מטמאתו דעבד דממליך
ומזבין והלוקח יעשה מהם מגעלים וגדיון לא
נגמרה למלכתו לכהן של גבב מחשבה
מטמאתו. דקצוהו ביאוש דקרבן סתם וגיבה
יאוש בעלים הוא דאי דיע למאן לקבוע: ושל
גולן אין מחשבה מטמאתו: ואע"פ שחשב
עליהן דלר' שבו חסרון מלאכה כגון לכיסי
הביתות סוסי' ופרד'ים כמו שמשוך שמורות
דבין מי' דסתם גזילות ליכא יאוש דכיון דידע
מאן שקליה אלו' ותבע ליה לרדיא: חילוף
הדרי'ם. סתם גזילה איכא יאוש דכיון דלעניה
גזילה מהי' אינוש אלקא הוא אגל סתם גיבה
ליכא יאוש דכר' משטמאי ליה לגבב שאע"ג.
דרמיר' בלעז דאיכא תרתי' שנינו מעשה ויאוש
ולעולם יאוש גזירא לא קני: והלא עיצבא שנו
פאו. שחשב עליהן לעיצבא דחבקי' שאובלין
עליו וכעין שולתן הוא: ועיצבא אית' צריכה
קצוע. דבלאו קצוע נמי מטמא דהא חזין
למילתיה שהקצוע אינו עשוי אלא ליהפוך
במס' כלי'ם כל מקום שאין חסרון מלאכה בו:
חזין מן העיצבא. שאע"פ שמוחר' קצוע
מחשבה מטמאתה אפרין. הוא עיצבא בלשון
ארמי' אבל יאוש גזירא לא קני: דמעיצבא
כשורא. קודם שיתכן כגון: והשתא אית' צריכה
לאחר שנתנו שבתו בבירה: ונתי' עליו תורת סלי'ם
ועלמיה על הקרישי'. קורה ומקנת חקישב ואויל
במס' גיטיק:

צלות
קודם יאוש ודק דקרבנו ולא הגול איירי אף כתר יאוש של חקשי' דאין דומה זה לזה: **הגול** קרבן דחבריה. תימה ליל קרא דאי כתיבא תא אפי' הוא עצמו אם אגל חלב אמתול
והפריש קרבן אין מחתכר באותו קרבן על חלב שאכל דהו' ואי בעולה ושלמים את אמרי' בפסחים (דף ס"ט) דמזכר עולתו ושלמי' לא עשה ולא כלום היתה נראה לאוקמי בפסח שכול
למנות אחרים עמו על פסחו ולמזכר כדמוכר הוקם אכל קשה דראי' קרא בעולה כתיב אם לא שיעמיד בפסח אם הוא ענין ואין לומר שקא היתוב לפסול הקרבן דהא אמרין לקמן
שקצוען. ומעיל עם ההאש אגל לחדיה לא קני דלאו שנינו מעשה הוא: **ועיצבא** אית' צריכה קצוע. ומיהו דבא דחשיב עליה לקצועה אמרין כפ' דם חטאת (מכרס דף ע"ד.)
דטחורה עד שקצוענה מי' דיק' הבא שפיר דכיון דראייה להשתמש בלא קצוע' אין קצוע' שלה תשוב שנינו מעשה כלי: **כל** שאין בו חסרון מלאכה מחשבה מטמאתה. ואת
בלאו הוואו דעיצבא אמאי לא פרוי ליה מתקב דמחשבה מוצלת אלקא: איש קני ויל' דלקא תו דהקא איירי' בבגל הבית:
השם כשינוי מעשה ומי'. לאו כשינוי מעשה ממש ושינוי מעשה לחודי' קני כדמוכר לעיל ולקמן (דף ס"ו) גבי גבב ותבא וכו' אחר' ונבנו ורשי' מעשה מי איכא למיד דלא
קני אגל שנינו השם גזירא לא קני כלא יאוש או שנינו מעשה

1 **א** הכי קשה מציטא לרב. דאין דחופכו כיון דביתא לא מוכחא מידו שצריך לתרעה
2 לתקפתה

3 **בה** טביחה דאנתו מעשיו. משמע דאנתו קונה דשינוי קונה דאנתו מעשיו משמע לאפקי
4 מרשות בעלים דהמאי דאנתו מעשיו דמכירה וקשה לפי רשב"ם דמפרש בפי"ו (ו' יא.)

5 דאנתו דאמר עלא א"ר אלעזר שמין לנגב ולגולן
6 דהיינו לענון פחת בגילה דהיי דנגול משום דלא

7 קני לה גולן בשנינו ו"ל דדוקא בשנינו שאין
8 הגולן עושה כדיום לא קני כגון שמתה בכמתה

9 אבל שנינו עושה הגולן כדיום כגון טביחה
10 מודה ר"א דקני א"ר אנתו מעשיו דטביחה היינו

11 שמתסרה מן הבעלים ולא דקני ליה ולא היי
12 כאנתו מעשיו דמכירה

מה
שלו הוא טובה שלו הוא מוכר כדאמר רב נחמן פרת לשהקנה לשלשים יום הכא גמי פרת

לשהקנה לשלשים יום מותיבי גנב ובא אחר ונגבו הראשון משלם תשלומי כפל והשני אינו

משלם אלא קרן בלבד גנב ויכור ובא אחר ונגבו הראשון משלם תשלומי ארבעה והמשה

והשני משלם תשלומי כפל גנב וטבח ובא אחר ונגבו הראשון משלם תשלומי ד' או' והשני

אינו משלם תשלומי כפל אלא קרן בלבד קתני מיהא מציטתא גנב ויכור ובא אחר ונגבו

הראשון משלם תשלומי ד' או' והשני משלם תשלומי כפל אימת אילימא לפני איש שני

אמאי משלם תשלומי כפל שנינו רשות בלא יאוש מי איכא למ"ד דקני אלא פשיטא לאחר

יאוש ואי ס"ד יאוש קונה אמאי משלם תשלומי ד' או' דידה הוא דבזון ותו דקתני רישא

גנב ובא אחר ונגבו הראשון משלם תשלומי כפל והשני אין משלם אלא קרן מכדי לאחר

יאוש קיימין ואי ס"ד יאוש קונה שני אמאי אינו משלם אלא קרן אלא לאו ש"מ יאוש לא

קני וקשיא לרב אמר רבא ותסקרא הא מתרצתא היא אלא דקתני סיפא גנב וטבח ובא

אחר ונגבו הראשון משלם תשלומי ארבעה והמשה ושני אינו משלם אלא קרן ומי איפא

למ"ד שנינו מעשה לא קני אלא לעולם כולה לפני יאוש ואיפוד סיפא למציטתא ומציטתא

לסיפא ואימא הכי גנב ויכור ובא אחר ונגבו הראשון משלם תשלומי ארבעה והמשה והשני

אינו משלם אלא קרן ושינוי רשות בלא יאוש לא קני גנב וטבח ובא אחר ונגבו הראשון

משלם תשלומי ארבעה והמשה והשני משלם תשלומי כפל דקתני בשנינו מעשה רב פפא

אמר לעולם לא תיפוד סיפא ב"ש היא דאמרי שנינו במקומה עומד אי הכי קשיא רישא

ומציטתא לרב א"ר וביד לעולם כולה לפני יאוש ותב"ע שנתייאשו תבעלים בלוקא ולא

נתייאשו בגנב דה"ל יאוש (ושינוי רשות) ולא תימא משום דבעינן יאוש ושינוי רשות אלא

אפילו ביאוש לחודיה נמי קני גנב גנב אלא דלא משפחת דמשלמי תרנויהו גנב ראשון ונגב

שני אלא בהכי: איתמר המוכר לפני יאוש רב נחמן אמר חייב רב ששת אמר פטור רב

נחמן אמר חייב ויכור אמר רחמנא והא זבין לא שטא לפני יאוש לא שטא לאחר יאוש רב

ששת אמר פטור חייבה לאחר יאוש הוא דאנתו מעשיו אכל לפני יאוש דלא אנתו מעשיו

לא מיתיבי דומיא דמכירה בעינן דאנתו מעשיו א"ר ששת מנא אמינא לה דתניא א"ר

עקיבא מפני מה אמרה תורה טבח ויכור משלם ד' או' מפני שגשגתרש בחמא אימת אילימא

לפני יאוש מי איפא נשתרש אלא לאו לאחר יאוש הוא אמר רבא מפני ששנה בחמא ת"ש

ומכחו ומכרו מה טביחה שאינה חוזרת אף מכירה שאינה חוזרת אימת אילימא לפני יאוש

אמאי אינה חוזרת אלא לאחר יאוש ושמ"מ חיובא לאחר יאוש הוא תרומה רב נחמן פרת

לשתקתה לו לשלשים יום ואף ר' אלעזר כבר חייבה לאחר יאוש הוא דאמר ר' אלעזר

הרע

1 **מי איכא נשתרש.** הא לא אנתו מעשיו דשינוי רשות ששינוה מרשותו לרשות לוקח בלא
2 יאוש ליכא למיד דקני לאחר יאוש. דאנתו מעשיו דהשתא קני לוקח בתרמי יאוש ושינוי

3 רשות ואי ס"ד יאוש. גרידא גנב אמאי משלם ארבעה והמשה הא דמי בעלמא הוא
4 דאית לה לזר לבעלים גביה ושליו קטב ומכר כדאמר רבא. לקמן בשמעתין: ששנה בחמא.

5 **מי איכא נשתרש אלא לאחר יאוש ואי ס"ד יאוש**
6 **קני אמאי משלם תשלומי ארבעה והמשה שלו הוא**

7 **טובה שלו הוא מוכר אמרי כדאמר רבא מפני ששנה**
8 **בחמא הכא גמי מפני ששנה בחמא ת"ש ויכחו או**

9 **מכרו מה טביחה שאינה חוזרת אף מכירה שאינה**
10 **חוזרת אימת אילימא לפני יאוש אמאי אינה חוזרת**

11 **אלא לאחר יאוש ואי ס"ד קתניא אמאי משלם ד' או'**
12 **שלו הוא טובה שלו הוא מוכר כדאמר רב נחמן פרת לשהקנה לשלשים יום הכא גמי פרת**

13 **לשהקנה לשלשים יום מותיבי גנב ובא אחר ונגבו הראשון משלם תשלומי כפל והשני אינו**

14 **משלם אלא קרן בלבד גנב ויכור ובא אחר ונגבו הראשון משלם תשלומי ארבעה והמשה**

15 **והשני משלם תשלומי כפל גנב וטבח ובא אחר ונגבו הראשון משלם תשלומי ד' או' והשני**

16 **אינו משלם תשלומי כפל אלא קרן בלבד קתני מיהא מציטתא גנב ויכור ובא אחר ונגבו**

17 **הראשון משלם תשלומי ד' או' והשני משלם תשלומי כפל אימת אילימא לפני איש שני**

18 **אמאי משלם תשלומי כפל שנינו רשות בלא יאוש מי איכא למ"ד דקני אלא פשיטא לאחר**

19 **יאוש ואי ס"ד יאוש קונה אמאי משלם תשלומי ד' או' דידה הוא דבזון ותו דקתני רישא**

20 **גנב ובא אחר ונגבו הראשון משלם תשלומי כפל והשני אין משלם אלא קרן מכדי לאחר**

21 **יאוש קיימין ואי ס"ד יאוש קונה שני אמאי אינו משלם אלא קרן אלא לאו ש"מ יאוש לא**

22 **קני וקשיא לרב אמר רבא ותסקרא הא מתרצתא היא אלא דקתני סיפא גנב וטבח ובא**

23 **אחר ונגבו הראשון משלם תשלומי ארבעה והמשה ושני אינו משלם אלא קרן ומי איפא**

24 **למ"ד שנינו מעשה לא קני אלא לעולם כולה לפני יאוש ואיפוד סיפא למציטתא ומציטתא**

25 **לסיפא ואימא הכי גנב ויכור ובא אחר ונגבו הראשון משלם תשלומי ארבעה והמשה והשני**

26 **אינו משלם אלא קרן ושינוי רשות בלא יאוש לא קני גנב וטבח ובא אחר ונגבו הראשון**

27 **משלם תשלומי ארבעה והמשה והשני משלם תשלומי כפל דקתני בשנינו מעשה רב פפא**

28 **אמר לעולם לא תיפוד סיפא ב"ש היא דאמרי שנינו במקומה עומד אי הכי קשיא רישא**

29 **ומציטתא לרב א"ר וביד לעולם כולה לפני יאוש ותב"ע שנתייאשו תבעלים בלוקא ולא**

30 **נתייאשו בגנב דה"ל יאוש (ושינוי רשות) ולא תימא משום דבעינן יאוש ושינוי רשות אלא**

31 **אפילו ביאוש לחודיה נמי קני גנב גנב אלא דלא משפחת דמשלמי תרנויהו גנב ראשון ונגב**

32 **שני אלא בהכי: איתמר המוכר לפני יאוש רב נחמן אמר חייב רב ששת אמר פטור רב**

33 **נחמן אמר חייב ויכור אמר רחמנא והא זבין לא שטא לפני יאוש לא שטא לאחר יאוש רב**

34 **ששת אמר פטור חייבה לאחר יאוש הוא דאנתו מעשיו אכל לפני יאוש דלא אנתו מעשיו**

35 **לא מיתיבי דומיא דמכירה בעינן דאנתו מעשיו א"ר ששת מנא אמינא לה דתניא א"ר**

36 **עקיבא מפני מה אמרה תורה טבח ויכור משלם ד' או' מפני שגשגתרש בחמא אימת אילימא**

37 **לפני יאוש מי איפא נשתרש אלא לאו לאחר יאוש הוא אמר רבא מפני ששנה בחמא ת"ש**

38 **ומכחו ומכרו מה טביחה שאינה חוזרת אף מכירה שאינה חוזרת אימת אילימא לפני יאוש**

39 **אמאי אינה חוזרת אלא לאחר יאוש ושמ"מ חיובא לאחר יאוש הוא תרומה רב נחמן פרת**

40 **לשתקתה לו לשלשים יום ואף ר' אלעזר כבר חייבה לאחר יאוש הוא דאמר ר' אלעזר**

הרע

51 **לאחר יאוש הוא דאנתו מעשיו.** משקבאו לוקח ותלתא אמרואי ניהו רב סבר יאוש קני הלכך לא מיתיבי אלא בפניו דאיש דאי לאחר יאוש שלו הוא טובה ומוכר רב נחמן ורב ששת

52 סברי יאוש גרידא לא קני ומשום הכי לאודי יאוש מיתיבי תמיד ברא פליגי דרב נחמן לא בעי אנתו מעשיו הלכך אפילו לפני יאוש גרידא נמי חייב ורב ששת בעי מכירה מגוריה

53 נשתרש. עשה קרישין משמע דאנתו מעשיו:

54

55

1 מתיבי: שאני חוזרת. קסיד דהיך דלא מתיבי

2 אלא דמכר ומכירתו מכירה מגוריה וקניה דהיא גבא

3 אמאי אינה חוזרת. שנינו רשות בלא יאוש מי

4 קני לאחר יאוש. דכי מטא ביד לוקח איפא

5 גנב ביאוש גרידא אמאי משלם כו: כדאמר רב

6 נחמן. לקמן בשמעתין: פרת לשהקנה לו

7 לשלשים יום. כלומר לעולם לפני יאוש והאי

8 אינה חוזרת קתני לא למעטי היכא ולא אנתו

9 מעשיו דאני' דלא אנתו חייבה רחמנא הואיל

10 ושנה בחמא אלא למעטי היכא דלא מוכר גנב

11 ללוקח אלא לעשות בה מלאכה שלשים יום

12 דהוא כשכירתו בעלמא: ושני אינו משלם אלא

13 קרן. לנגב ראשון דתיבי ונגב מביח יאוש: גנב

14 ויכור. קתני לוקח בשנינו רשות הלכך הראשון

15 משלם ד' או' שני משלם כפל ללוקח: ושני אינו

16 משלם אלא קרן. ולקמן פריך אמאי לא משלם

17 כפל לא קתני גנב ראשון בשנינו עושה אימת

18 מכירה אילימא לפני יאוש השני אמאי משלם

19 כפל: אלא פשיטא לאחר יאוש. דאיכא תרמי

20 ביד לוקח ואי ס"ד מי' ואי קשיא הא ויכול

21 לתרצה כגון שנתייאשו בעלים לאחר מכירה

22 גנב דקונה לוקח וביד גנב לא היה יאוש לקנותה

23 דהני משה ליה לקוח: כפרי לאחר יאוש קיימין.

24 דע"כ ב"ש מוקמת לה מיום מציטתא: אלא

25 כולה לפני יאוש. ומה שרישא שני פטור מכפל

26 ויאוש סיפא למציטתא א"ר: ותני במציעתא

27 אין משלם אלא קרן דלא קתני לוקח בשנינו

28 רשות בלא יאוש: א"ר. דלאחר יאוש מוקמת לה

29 קשיא רישא ומציטתא לרב א"ר וביד כולה

30 לפני יאוש. ואפכי נמי לא תפכה וסיפא

31 כדאוקמתא ב"ש ומציטתא דקתני שני משלם

32 כפל כגון שנתייאשו תבעלים לאחר מכירה ולא

33 נתייאשו ביד שני ולחייב ראשון משלם ד' או'

34 דלא קני יאוש גבי דליקתיה ורישא נמי לפיכך

35 שני פטור מכפל: ולא תימא. הא דנקט מנתי

36 חיובא כפי' נמי ללוקח ולא נקט לה לחיוב דשני

37 גבי ראשון ותוקמה נמי בלאודי יאוש כדמשני

38 בלוקח משום דבעי יאוש ושינוי רשות אלא

39 ביאוש לחודיה נמי קני פרב ואם ונגב מראש

40 לאחר יאוש משלם לו כפל: אלא. לחייב נקט

41 תנא ככוליה מלקחא כדליכא יאוש גבי גנב משום

42 דלא משפחת לו ומעשיו תרנויהו דהיי

43 תשלומי ד' או' והאי כפל אלא כפרי: דאי נמי

44 יאוש ביד גנב לא מיתיבי קמא במכירתו ד' או'

45 ויכור ומציטתא לא סגי לה אלא לפני יאוש תנא

46 נמי לרישא בעלמא יאוש ופטור מכפל: חיובא

47 לאחר יאוש הוא דאנתו מעשיו.

48 משקבאו לוקח ותלתא אמרואי ניהו רב סבר יאוש קני הלכך לא מיתיבי אלא בפניו דאיש דאי לאחר יאוש שלו הוא טובה ומוכר רב נחמן ורב ששת

49 סברי יאוש גרידא לא קני ומשום הכי לאודי יאוש מיתיבי תמיד ברא פליגי דרב נחמן לא בעי אנתו מעשיו הלכך אפילו לפני יאוש גרידא נמי חייב ורב ששת בעי מכירה מגוריה

50 נשתרש. עשה קרישין משמע דאנתו מעשיו:

51

52

53

54

55

1 **מָה** בחינה לאלטר אף מביחה לאלטר. וא"ת וְהָא ממש לאלטר קודם ידיעת בעלים אי
2 אפשר לזכות וּמְנָא דטביחה הדיל יאוש שלא מדעת וּמְנָא לן ככאפי וְהוּא יאוש
3 וְי"ל דטביחה נמי אין דרך לטובח לאלטר עד שְׂבֹא לביתו והתוך פך מסתקא וידעין
4 התעלים:

5 **גְּנִיבָה** בנפש חובית. וא"ת גנבה בנפש שאני
6 דלא איתקש לטביחה וְי"ל דהבא נמי
7 לא איתקש לטביחה אלא בלא דהיקשא ליה לָה
8 מטיבחה ולתיב קאמרי ר' יוחנן ואדריכה אית לן
9 למילף מביחה ממכירה.

10 **רַבִּי** יוחנן סבר חיוביה בן לפני יאוש בין לאחר
11 יאוש. תימה לבלאדריה קריל ברבא דיאוש
12 כפי גדי וקריל פ"ר יוחנן לפני ר'ל דחיוביה אף
13 כפי גדי יאוש ואמאי תיב אחר יאוש בין דיאוש
14 כפי שלו היא טובח ושלו הוא מוכר וְי"ל דאפשר
15 דלא קריל לא ברבא ולא ר' יוחנן דכחא אמוראי
16 דחלקו בשני אלו דתריבס:

17 **הוּא** דאמר כענינו. וא"ת וְהָא צנועית מחללין
18 אף אמר יאוש דאך סתם גנבה הוּא יאוש
19 בעלים כרנן דר"ש א"כ סקברי צנועין דיאוש לא
20 כפי וְי"ל מודה דאין יכול להקריש אחר דיאוש

21 דסבר יאוש קנה ובת דהוּא יאוש שלא מדעת
22 שאינן יודעים אם לקטו אם לאו אף גבי תמרי
23 דהכיבוי ובתרי חשיב יאוש מדעת וְי"ל דהבא לא
24 שביח בולג היא שילקטש שריאם מן התעלים

25 וְא"ת דמי לתמרי דיקאן חשיב יאוש שלא מדעת
26 ואפי' למד אחר כפי מדעת הוּא יאוש אית
27 למימר דצנועין סברי כר"ש דאמר דסתם גנבה
28 לא הוּא יאוש בעלים וא"ת והכי מדמי הקדש

29 לחילול שבמו שקיבל לחלל מזה שביח חבירו בן
30 יכול להקדיש ונתחייב חשיב יאוש אע"פ שאין יכול להקדיש
31 פירות של חבירו יכול לחלל הקדש של חבירו
32 כדמשמע ברש"י האשה ר"ח (בבבא ד' פה)

33 דקאמרי לא קודשת דמיס משום דמביח לפירותו
34 ואי קודשת הנוף אי רדייה כמי דבבבא דקודשת
35 דמיס אין חילוק בין ידידה לחבריה וְי"ל דלא
36 דמי וְהקדש מאחר שהקדש יָצָא מרשות

37 בעלים וְהוּא יאוש בעלים וכולין לפירותו כמו בן
38 אחר אבל כרם רבעי הבעלים וזאבים לאוכלה
39 בירושלים וא"ת אבתי חרי יכול לחלל מעשר
40 שני של חבירו דאמרין בפרק אשכנז

41 (קדושין דף דה ושם) אין לוקחין במהה טעא
42 עבדים וקדשות ממתת מעשה שני ואם לקח
43 יאכל כגנבן בירושלים ופירי אמאי יחודו דמים
44 למתקו ונתחייב מעשר אלקא מחללין ממת

45 שביח המוכר וְי"ל דהתם הוּו כמו גזלן דלא
46 ברב הוּו הפקח חורו בן דתיב כמו גזל ולא
47 נתייאשו הבעלים וכצנועין דהבא אי נמי התם קטא בעלמא וכן משמע התם מתוך הסוגיא ומיהו בפרק לילך הגזול (סוכה ד' לו. ושם) משמע שקיבל אדם לחלל דמיין פירות שביעית

48 של חבירו שלא מדעת והבא אין מוכריה על פירות שביעית לעם הארץ יותר ממוון שלש סעודות ואם מסר אומר חרי מעת הללו מחללין על פירות ששני לי בחוץ ביתי ובא ויכולן
49 בתורת שביעית וְי"ל דאפקידה רבנן מרשות עם הארץ בין שלי היא נבשל ואקמנוה ברשות הוּו שקיבל לחלל דהפקר ב"ד הפקר ומיהו קשה דבפ"ק דברכותו (דף א' ושם ר"ה הפדוט)

50 משמע הדפדוף פטר חמור של חבירו פירונו פרי ואפילו שלא מדעתו מדביע ליה פירונו פרי לפדוח או דלקא פירונו פרי לבעלים ואי מדעת בעלים וזמח הוּו דפירונו פרי לבעלים
51 ונש לומר דפטר חמור לא דמי לקרב רבע דכין דאסור בהנאה וְי"ל כמו הקדש לענין הוּו שקיבל כל אדם לפירותו ולא ממש הוּו בתקדש דבהקדש משילש לן דפירונו פרי לפדוח ובכשר
52 חמור מסקין דפריו לבעלים ומיהו דבר תימה דרביי מדמי הקדש ככל לחילול דלקח לא יוכל לחלל טע רבעי ומעשר שני של חבירו שלא מדעתו פיון דחובת הוא לו דבין לאדם שלא
53 כפני דאך דמבעי על כן בין מומדך (נריים ד' לו) התרום מעלו על של חבירו צריך דעת בעלים או לאו היינו טעמא כדקאמרי התם דלוקאן ניהא ליה לטעמד מצוה כצנועיה אבל
54 הבא וכן אין טוב להם למלקטים שיהללו אותם הבעלים ממה שיאבדו בלא חיובו וְי"ל חוס' קודשין טו. ד"ה דתקא:

55

1 **תַּדַע** שפתם גניבה. מיד מתייאשין ואם מכרן גנב לאחר מיד קנה דריבא איתא יאוש
2 ושיערי רשות ומנאי שהרי אמרה תורה גנב ומכר משלם ד' וה' וְהָא דלקא לא איתאש
3 מרה ולא מביחה היא: אלא לָא משום דסתם גניבה יאוש בעלים הוא. אלקא מדחילף ר'
4 אלקא טעמא מנאי ש"מ כרס ששת ס"ל דאי שמענא ליה למרה בהדנא דלא איתאש

5 **תַּדַע** שפתם גניבה יאוש בעלים הוא שהרי אמרה
6 תורה טובח ומכר משלם תשלומי ארבעה והמשה
7 ודלקא לא איתאש אלא לאו משום דאמר' סתם
8 גניבה יאוש בעלים היא ודלקא אף על גב דלא
9 איתאש אמרי לא סלקא דעתך דומיא דטביחה מה

10 מביחה דאהנו מעשיו אף מביחה דאהנו מעשיו ואי
11 לפני יאוש מאי אהנו ודלקא דשמעניה דאיתאש
12 אמרי לא סלקא דעתך דומיא דטביחה מה מביחה
13 לאלטר אף מביחה לאלטר א"ל ר' יוחנן גניבה
14 בנפש תוכיני שאין יאוש בעלים ותיב מפגל דסבר

15 רבי יוחנן לפני חייב חייב לאחר יאוש מאי ר'
16 יוחנן אמר חייב וירש לקוש אמר פטור רבי יוחנן
17 אמר חייב חיוביה בין לפני יאוש בין לאחר יאוש
18 וירש לקוש אמר פטור חיוביה לפני יאוש הוא אבל
19 איתוביה ר' יוחנן וירש לקוש גנב והקדיש ואחר

20 כף טובח משלם תשלומי כפל ואינו משלם תשלומי
21 ארבעה והמשה אימת אלימא לפני יאוש מי קדאש
22 איש כי יקדיש את ביתו קדש אמר ר'המנא מה
23 ביתו שלו אף כל שלו אלא פשיטא לאחר יאוש

24 ובעניא דהקדיש הוא דאינו משלם תשלומי ארבעה
25 והמשה דכי קא טובח דהקדש קא טובח אבל לא
26 הקדיש טובח משלם תשלומי ארבעה והמשה ואי
27 סלקא דעתך יאוש קונה אמאי משלם שלו הוא
28 טובח שלו הוא מוכר א"ל הכא כמאי עסקינן בגזן

29 שהקדישוהו בעלים ביד גנב ומי קדוש והאמר ר'
30 יוחנן גזל ולא נתייאשו הבעלים שניהן אינן יכולין
31 להקדיש זה לפי שאינו שלו וזה לפי שאינו ברשותו אמרי הוא דאמר כצנועין דתנן
32 הצנועין מניחין את המעות ואומרים כל הנלקט מזהו היא מחילת על המעות האלו וברי
33 הורה קרן לבעלים כשעמד בדיון חיבי דמי אי דאמרי צא תן לו מאי איריא הקדיש
34 אפילו לא הקדיש נמי לא לחיוביה דאמר דבא צא תן לו טובח ומכר פטור מ"ט כיון
35 דפקידה למיתתיה ומכח ומכר הוה ליה גזלן וגזלן אינו משלם תשלומי ארבעה והמשה

36 חייב

1 **תַּדַע** שפתם גניבה. מיד מתייאשין ואם מכרן גנב לאחר מיד קנה דריבא איתא יאוש
2 ושיערי רשות ומנאי שהרי אמרה תורה גנב ומכר משלם ד' וה' וְהָא דלקא לא איתאש
3 מרה ולא מביחה היא: אלא לָא משום דסתם גניבה יאוש בעלים הוא. אלקא מדחילף ר'
4 אלקא טעמא מנאי ש"מ כרס ששת ס"ל דאי שמענא ליה למרה בהדנא דלא איתאש

5 **תַּדַע** שפתם גניבה יאוש בעלים הוא שהרי אמרה
6 תורה טובח ומכר משלם תשלומי ארבעה והמשה
7 ודלקא לא איתאש אלא לאו משום דאמר' סתם
8 גניבה יאוש בעלים היא ודלקא אף על גב דלא
9 איתאש אמרי לא סלקא דעתך דומיא דטביחה מה

10 מביחה דאהנו מעשיו אף מביחה דאהנו מעשיו ואי
11 לפני יאוש מאי אהנו ודלקא דשמעניה דאיתאש
12 אמרי לא סלקא דעתך דומיא דטביחה מה מביחה
13 לאלטר אף מביחה לאלטר א"ל ר' יוחנן גניבה
14 בנפש תוכיני שאין יאוש בעלים ותיב מפגל דסבר

15 רבי יוחנן לפני חייב חייב לאחר יאוש מאי ר'
16 יוחנן אמר חייב וירש לקוש אמר פטור רבי יוחנן
17 אמר חייב חיוביה בין לפני יאוש בין לאחר יאוש
18 וירש לקוש אמר פטור חיוביה לפני יאוש הוא אבל
19 איתוביה ר' יוחנן וירש לקוש גנב והקדיש ואחר

20 כף טובח משלם תשלומי כפל ואינו משלם תשלומי
21 ארבעה והמשה אימת אלימא לפני יאוש מי קדאש
22 איש כי יקדיש את ביתו קדש אמר ר'המנא מה
23 ביתו שלו אף כל שלו אלא פשיטא לאחר יאוש

24 ובעניא דהקדיש הוא דאינו משלם תשלומי ארבעה
25 והמשה דכי קא טובח דהקדש קא טובח אבל לא
26 הקדיש טובח משלם תשלומי ארבעה והמשה ואי
27 סלקא דעתך יאוש קונה אמאי משלם שלו הוא
28 טובח שלו הוא מוכר א"ל הכא כמאי עסקינן בגזן

29 שהקדישוהו בעלים ביד גנב ומי קדוש והאמר ר'
30 יוחנן גזל ולא נתייאשו הבעלים שניהן אינן יכולין
31 להקדיש זה לפי שאינו שלו וזה לפי שאינו ברשותו אמרי הוא דאמר כצנועין דתנן
32 הצנועין מניחין את המעות ואומרים כל הנלקט מזהו היא מחילת על המעות האלו וברי
33 הורה קרן לבעלים כשעמד בדיון חיבי דמי אי דאמרי צא תן לו מאי איריא הקדיש
34 אפילו לא הקדיש נמי לא לחיוביה דאמר דבא צא תן לו טובח ומכר פטור מ"ט כיון
35 דפקידה למיתתיה ומכח ומכר הוה ליה גזלן וגזלן אינו משלם תשלומי ארבעה והמשה

36 חייב

1 **תַּדַע** שפתם גניבה. מיד מתייאשין ואם מכרן גנב לאחר מיד קנה דריבא איתא יאוש
2 ושיערי רשות ומנאי שהרי אמרה תורה גנב ומכר משלם ד' וה' וְהָא דלקא לא איתאש
3 מרה ולא מביחה היא: אלא לָא משום דסתם גניבה יאוש בעלים הוא. אלקא מדחילף ר'
4 אלקא טעמא מנאי ש"מ כרס ששת ס"ל דאי שמענא ליה למרה בהדנא דלא איתאש

5 **תַּדַע** שפתם גניבה יאוש בעלים הוא שהרי אמרה
6 תורה טובח ומכר משלם תשלומי ארבעה והמשה
7 ודלקא לא איתאש אלא לאו משום דאמר' סתם
8 גניבה יאוש בעלים היא ודלקא אף על גב דלא
9 איתאש אמרי לא סלקא דעתך דומיא דטביחה מה

10 מביחה דאהנו מעשיו אף מביחה דאהנו מעשיו ואי
11 לפני יאוש מאי אהנו ודלקא דשמעניה דאיתאש
12 אמרי לא סלקא דעתך דומיא דטביחה מה מביחה
13 לאלטר אף מביחה לאלטר א"ל ר' יוחנן גניבה
14 בנפש תוכיני שאין יאוש בעלים ותיב מפגל דסבר

15 רבי יוחנן לפני חייב חייב לאחר יאוש מאי ר'
16 יוחנן אמר חייב וירש לקוש אמר פטור רבי יוחנן
17 אמר חייב חיוביה בין לפני יאוש בין לאחר יאוש
18 וירש לקוש אמר פטור חיוביה לפני יאוש הוא אבל
19 איתוביה ר' יוחנן וירש לקוש גנב והקדיש ואחר

20 כף טובח משלם תשלומי כפל ואינו משלם תשלומי
21 ארבעה והמשה אימת אלימא לפני יאוש מי קדאש
22 איש כי יקדיש את ביתו קדש אמר ר'המנא מה
23 ביתו שלו אף כל שלו אלא פשיטא לאחר יאוש

24 ובעניא דהקדיש הוא דאינו משלם תשלומי ארבעה
25 והמשה דכי קא טובח דהקדש קא טובח אבל לא
26 הקדיש טובח משלם תשלומי ארבעה והמשה ואי
27 סלקא דעתך יאוש קונה אמאי משלם שלו הוא
28 טובח שלו הוא מוכר א"ל הכא כמאי עסקינן בגזן

29 שהקדישוהו בעלים ביד גנב ומי קדוש והאמר ר'
30 יוחנן גזל ולא נתייאשו הבעלים שניהן אינן יכולין
31 להקדיש זה לפי שאינו שלו וזה לפי שאינו ברשותו אמרי הוא דאמר כצנועין דתנן
32 הצנועין מניחין את המעות ואומרים כל הנלקט מזהו היא מחילת על המעות האלו וברי
33 הורה קרן לבעלים כשעמד בדיון חיבי דמי אי דאמרי צא תן לו מאי איריא הקדיש
34 אפילו לא הקדיש נמי לא לחיוביה דאמר דבא צא תן לו טובח ומכר פטור מ"ט כיון
35 דפקידה למיתתיה ומכח ומכר הוה ליה גזלן וגזלן אינו משלם תשלומי ארבעה והמשה

36 חייב

1 **תַּדַע** שפתם גניבה. מיד מתייאשין ואם מכרן גנב לאחר מיד קנה דריבא איתא יאוש
2 ושיערי רשות ומנאי שהרי אמרה תורה גנב ומכר משלם ד' וה' וְהָא דלקא לא איתאש
3 מרה ולא מביחה היא: אלא לָא משום דסתם גניבה יאוש בעלים הוא. אלקא מדחילף ר'
4 אלקא טעמא מנאי ש"מ כרס ששת ס"ל דאי שמענא ליה למרה בהדנא דלא איתאש

5 **תַּדַע** שפתם גניבה יאוש בעלים הוא שהרי אמרה
6 תורה טובח ומכר משלם תשלומי ארבעה והמשה
7 ודלקא לא איתאש אלא לאו משום דאמר' סתם
8 גניבה יאוש בעלים היא ודלקא אף על גב דלא
9 איתאש אמרי לא סלקא דעתך דומיא דטביחה מה

10 מביחה דאהנו מעשיו אף מביחה דאהנו מעשיו ואי
11 לפני יאוש מאי אהנו ודלקא דשמעניה דאיתאש
12 אמרי לא סלקא דעתך דומיא דטביחה מה מביחה
13 לאלטר אף מביחה לאלטר א"ל ר' יוחנן גניבה
14 בנפש תוכיני שאין יאוש בעלים ותיב מפגל דסבר

15 רבי יוחנן לפני חייב חייב לאחר יאוש מאי ר'
16 יוחנן אמר חייב וירש לקוש אמר פטור רבי יוחנן
17 אמר חייב חיוביה בין לפני יאוש בין לאחר יאוש
18 וירש לקוש אמר פטור חיוביה לפני יאוש הוא אבל
19 איתוביה ר' יוחנן וירש לקוש גנב והקדיש ואחר

20 כף טובח משלם תשלומי כפל ואינו משלם תשלומי
21 ארבעה והמשה אימת אלימא לפני יאוש מי קדאש
22 איש כי יקדיש את ביתו קדש אמר ר'המנא מה
23 ביתו שלו אף כל שלו אלא פשיטא לאחר יאוש

24 ובעניא דהקדיש הוא דאינו משלם תשלומי ארבעה
25 והמשה דכי קא טובח דהקדש קא טובח אבל לא
26 הקדיש טובח משלם תשלומי ארבעה והמשה ואי
27 סלקא דעתך יאוש קונה אמאי משלם שלו הוא
28 טובח שלו הוא מוכר א"ל הכא כמאי עסקינן בגזן

29 שהקדישוהו בעלים ביד גנב ומי קדוש והאמר ר'
30 יוחנן גזל ולא נתייאשו הבעלים שניהן אינן יכולין
31 להקדיש זה לפי שאינו שלו וזה לפי שאינו ברשותו אמרי הוא דאמר כצנועין דתנן
32 הצנועין מניחין את המעות ואומרים כל הנלקט מזהו היא מחילת על המעות האלו וברי
33 הורה קרן לבעלים כשעמד בדיון חיבי דמי אי דאמרי צא תן לו מאי איריא הקדיש
34 אפילו לא הקדיש נמי לא לחיוביה דאמר דבא צא תן לו טובח ומכר פטור מ"ט כיון
35 דפקידה למיתתיה ומכח ומכר הוה ליה גזלן וגזלן אינו משלם תשלומי ארבעה והמשה

36 חייב

בבא קמא. מרובה – פרק שביעי דף סט עמוד א – מותר מהדורת "אבן ישראל" (שטיינזון) קעה

תוספות

ת"י אהא ליתן לו כו. משמע דתיב אהא ליתן לו לא דמי גזר עד שיאמר תן לו ולא דאמר בפרק קמא דסנהדרין (ד' ו' ט' ד"ה גמור) נגמר דמיין אהא רשאי מניה. בפירוק תריסות. כותמי רעפס טביליש בלע"ז ומקשה ודבר אמת את הסדר במים ושופר סביבות הקבר ב"א. דעברנין ליה דהיקרא לעוברים ושבישי בשביעית. שהיא הפקר ובהיתן תן כאין לאבול: אבל

ת"י אהא ליתן לו סבב ומכר משלם תשלומי ארבעה וקמישה מ"ט כיון דלא בפקה מילתא אפתי גנב הוא לא צריךא דאמרי ליה תיב אהא ליתן לו: גופא אמר רבי יוחנן גזל ולא נתייאשו תפעלים שניהם אינן יכולים להקדיש זה לפי שאינו שלו וזה לפי שאינו ברשותו וכו' אמר ר' יוחנן הכי והא"ר יוחנן הלכה כסתם משנה ויחנן כרבי רביהו מצינו אהא בכוזות ארבה סימנא כי ארבה מה ארבה איפא הנאה מונה אף היא נמו כי מפרקא שרי לאיתנהו מניה ושל ערלה בהרסית סימנא בהרסית מה תרסית שאין הנאה מניה אף היא דלית ביה הנאה מניה ושל קברות בסדר ארבה דהוה פלעמנות

ההצנעון מניחין את המעט באי כרי שביעית נוטה בכרם רביעי בחומשית ודאמילתיהו דחיק וקאין צריך לומר דנעתיין אשאני שני שבוע קמידי ראי אשביעית כיון שהיה זוכים מן ההפקר לא היה יכולים לחלל.

כל ונלקט מזה ויזא מחולל. חמיה מתי היה אומרים דלמה ששלקטם אתר אמריה לא היה מועיל ואם כן וכו' בכל שעה היה אומרים כן בכל השק וכו' ושלקט ערב היה אומרים כן בסוג גבי עניים בסמוך למנו לא היה הקנה למח שכלולו שדוק אמריה ואורי' וכל הנלקט לא דוקא משום אחר לקיטה אלא מניה מעוט בעוד שלא נלקט כרם אומר כרם אחר ליה לבישוקיה נלקט ויהיה מחולל אתר לקיטה וקא דקאמר ר' דוקא לעיתוי' ערב אפילו מן השחרית היה יכול לעשות כן כמו שפירשתי אלא ערב טובה קמיל שלא יתעורר לקיט תרוב ביה פתון שמקרי אי נמי לעיתוי' ערב דוקא אבל שחרית גוריון שקא אי פירש דלאחר לקיטה חולל ההפקר ואי' וכו' שיש חילול מחובר לקרקע כרמישם בסמוך לקמה היה הצנענים ודחקים לקמה לא היה מחללים כל הכרם באתר וי"ל דשקא ויהי רוצים לחולק

שאר הפירות לירושלים לביקר לא היה רוצים לחלל הכל בבת אחת אי נמי לפי שלא היה מועיל לחולל למח שגדל אחר כן וי"ל דמי מה שהיה יכולין לתקן היה מתקנים ועוד דשקא היה בעל ברוב ואע"י דרבי' שיש לו מתירין אפילו באלף לא ביטל מכל מקום מדאורייתא ביטל. **אימא** כל המהלקט משמע דחל פרוין מחובר לקרקע שהרי קודם לקיטה היה מחולל שהרי אחר שלקט שקא לרשות אחרים אין לבעלים בה חן לחלל ותימה דבתוספתא משמע דאין חילול מחובר דהניגא סחוק מעשה שו כרם רביעי אי אומרים אין פרוין אותם ענבים אלא יין וכו' ואמה אומרים ענבים וכן החלל מודים שאין פרוין בחופקר להקרא דעמנא דלפיון קורש קומעין ויש לומר דהקם לא אתי טעמא אלא משום דהחפר אין דמיין ודעוין והכך אין פרוין אפילו על פי שלשה והיוני נמי טעמא דביש:

כל שלקטו עניים היום וזה הפקר. תקנה עושה לעניים לפוטרו מן המעשר כמשלשין יותר מדיקם כגון ג' שובלים ואוכלין בעל מלא משפ' לפי שלקט שכחה ופאה פטורים מן המעשר לכך אמר בער'ה כל שלקטו יתה הפקר כדי שיפטר הכל ממעשר דהפקר פטור ממעשר וצריך לומר דבעל הבית את מתיאש דאם היה מתיאש ונחשב איש מדרת כמו תמיין דדוקא וא"כ למדי' איש כדי קתשה ליה מה מועיל הפקר לפוטרו מן המעשר וכלא בכר וכו' וכן עניים בתורת גזל על ידי' איש ומיזה וזה אין לקשותו אבל בעל הבית מתיאש לקיט צורה להפקר כדי לפוטרו מן המעשר וכלא איש חשבום הוא דבפקר לפוטרו מן המעשר בדומהו כאלו מציאות (כי"מ ד' כא) ועוד דלקמה לא יועיל כל שלקטו וכו' דמיין מי גרע מציאות דהא לא דמי איש דהכא דגבי גזולן לאיש ומתיאש ראי' איש כפי בעל ענין אפילו אם אין הנהיגה ברשות הגזולן בשעת איש אם כן איש דהכא לא היה אלא כלפי' דיהיה ויהי במתנה בעלמא ואין לו לפטור מן המעשר ואפילו את'ל דלא קני' אי"כ אפי' הנהיגה ברשות הגזולן אבל אם היה ברשות תריבש בשעת איש כל המחזיק בה וכן היה איש למדי' אחר שיש לו בעל ענין וכל המחזיק בה וכן היה מין איש פטור מן המעשר ויהי דנגזל אין יכול להבטח מן המחזיק בה אחר יאוש המחזיק בהגזול בתרא ולקמן ר' קאי' דלוקט גזול ולא מתיאש התפעלים וכן אמר ואכלו רצה מזה וקנה רצה מזה וקנה אכל אחר איש אין יכול לגבות כלום מן השני מיום כן שכל אדם אסור להחזיק בה מפני שהיא צריכה לגזולן ליפטר מן הגזול וכן וכן היה אחר לכל הפחות ותיב לשלם דמיס לגזולן בדאמרן ליה דאפילו למדי' איש לא קני תיב גנב שני לשלם קרן לנגב ראשון לא חשיב דהפקר לפטור מן המעשר דעמנא דהפקר פטור מן המעשר משום דכתבי' וכו' הלוי כי אין לו חלק ונהלה עמך וצא לקט ושכחה ופאה שיש לו חלק ונהלה עמך והיוני טעמא דהפקר והכא אין לו חלק קה שאסור לכותו וכן היה ותיב לשלם לכל הפחות ודמי' ועוד דבסוקמא אין מתיאש אלא לבי' עניים ואין מועיל לפטור מן המעשר עד שיהיה הפקר לעניים ולעשרים כשמיטה.

מקויות. מוטיש נתן פיסת רגבים סביבות הגבולים להודיע שהיא כרם רביעי ואסור בלא פרוין דאימא הנאה מניה. לאחר זמן בהרשה חרשה וקצירה אף היא נמי מתיאש הנאה מניה. בפירוק תריסות. כותמי רעפס טביליש בלע"ז ומקשה ודבר אמת את הסדר במים ושופר סביבות הקבר ב"א. דעברנין ליה דהיקרא לעוברים ושבישי בשביעית. שהיא הפקר ובהיתן תן כאין לאבול: אבל

ת"י אהא ליתן לו סבב ומכר משלם תשלומי ארבעה וקמישה מ"ט כיון דלא בפקה מילתא אפתי גנב הוא לא צריךא דאמרי ליה תיב אהא ליתן לו: גופא אמר רבי יוחנן גזל ולא נתייאשו תפעלים שניהם אינן יכולים להקדיש זה לפי שאינו שלו וזה לפי שאינו ברשותו וכו' אמר ר' יוחנן הכי והא"ר יוחנן הלכה כסתם משנה ויחנן כרבי רביהו מצינו אהא בכוזות ארבה סימנא כי ארבה מה ארבה איפא הנאה מונה אף היא נמו כי מפרקא שרי לאיתנהו מניה ושל ערלה בהרסית סימנא בהרסית מה תרסית שאין הנאה מניה אף היא דלית ביה הנאה מניה ושל קברות בסדר ארבה דהוה פלעמנות

ההצנעון מניחין את המעט באי כרי שביעית נוטה בכרם רביעי בחומשית ודאמילתיהו דחיק וקאין צריך לומר דנעתיין אשאני שני שבוע קמידי ראי אשביעית כיון שהיה זוכים מן ההפקר לא היה יכולים לחלל.

כל ונלקט מזה ויזא מחולל. חמיה מתי היה אומרים דלמה ששלקטם אתר אמריה לא היה מועיל ואם כן וכו' בכל שעה היה אומרים כן בכל השק וכו' ושלקט ערב היה אומרים כן בסוג גבי עניים בסמוך למנו לא היה הקנה למח שכלולו שדוק אמריה ואורי' וכל הנלקט לא דוקא משום אחר לקיטה אלא מניה מעוט בעוד שלא נלקט כרם אומר כרם אחר ליה לבישוקיה נלקט ויהיה מחולל אתר לקיטה וקא דקאמר ר' דוקא לעיתוי' ערב אפילו מן השחרית היה יכול לעשות כן כמו שפירשתי אלא ערב טובה קמיל שלא יתעורר לקיט תרוב ביה פתון שמקרי אי נמי לעיתוי' ערב דוקא אבל שחרית גוריון שקא אי פירש דלאחר לקיטה חולל ההפקר ואי' וכו' שיש חילול מחובר לקרקע כרמישם בסמוך לקמה היה הצנענים ודחקים לקמה לא היה מחללים כל הכרם באתר וי"ל דשקא ויהי רוצים לחולק

שאר הפירות לירושלים לביקר לא היה רוצים לחלל הכל בבת אחת אי נמי לפי שלא היה מועיל לחולל למח שגדל אחר כן וי"ל דמי מה שהיה יכולין לתקן היה מתקנים ועוד דשקא היה בעל ברוב ואע"י דרבי' שיש לו מתירין אפילו באלף לא ביטל מכל מקום מדאורייתא ביטל. **אימא** כל המהלקט משמע דחל פרוין מחובר לקרקע שהרי קודם לקיטה היה מחולל שהרי אחר שלקט שקא לרשות אחרים אין לבעלים בה חן לחלל ותימה דבתוספתא משמע דאין חילול מחובר דהניגא סחוק מעשה שו כרם רביעי אי אומרים אין פרוין אותם ענבים אלא יין וכו' ואמה אומרים ענבים וכן החלל מודים שאין פרוין בחופקר להקרא דעמנא דלפיון קורש קומעין ויש לומר דהקם לא אתי טעמא אלא משום דהחפר אין דמיין ודעוין והכך אין פרוין אפילו על פי שלשה והיוני נמי טעמא דביש:

הלוקח

בבא קמא. מרובה – פרק שביעי דף עא עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שנינוזילן)" קפג
רש"י תוספות

1 אפי' הכי. כי יתיב לה חיל עילה דקלה אסור אתנו הכא נמי כו'. מלקות איבא. משום
2 לאו ר' מאיר היא. במסכת מכות (דף ה) מעידים אנו בפלוני שחייב לתבירי קאמתיס וזו
3 ונמינא ומומין לוקין ומשלמין שלא השם המביאין ליד מכות מביאין ליד משלמין. גב
4 ויבנה בשבת. ואע"ג דאיבא חוב מיתה גב שור הנסקל. אע"ג דאיסורי הנאה הוא חייב
5 וכתובין לקמן טעמא. וכי. שלחן חושט וטולח

6 מתחייב במשלמין ד' והו' הוא קיימא דן דאין
7 שלחן דלבר עבירה במסכת קדושי (דף מנב) אין
8 מכירה אלא בשנים מוכר ולוקח. התם. כי עבדי
9 אידו דפקטה ליה לאו משום דלא מתייב אלא
10 משום דקם ליה בדרבה מיניה. ר"ש דאמר
11 שחייב שאני ראיהו כו'. בדתן בפרקין רבי
12 שמעון (דף ג) אמר בשני אלו: בשלמא ע"ז ושור
13 הנסקל. איסורי הנאה נערה דאמר במסכת ע"ז
14 (דף ד) אע"פ שאמרו ומשתחוה לבנותה חבירו
15 לא אסרה עשה קה מנשה אסרה: בשוגג יאכל
16 אפי' הוא עצמו ואפילו בו כיום: כמורד לא יאכל.
17 בו כיום ודאי הדין לאחרים ואידי דתנא רישא
18 בדיניה תנא נמי סיפא בדיניה ויחייב איבעי לן
19 לפרשי בהכל שחטין רבי. והנה אמר: בשוגג
20 יאכל. הוא בעצמו למוצאי שבת ובו כיום לא
21 הוא ולא אחרים ואידי דבעי למיתגא ע"ז
22 בדיניה תנא נמי ברישא בדיניה: כמורד לא
23 יאכל. הוא עולמית אבל אחרים אוכלים: בדר
24 ויחנן הסנדלר חרטין יאכל: יכול אפי' בשוגג
25 אסור באכילה: כמורד אמרייה לך. קודש הוא
26 ויחנן הסנדלר אומר מיתה ולא בשוגג מעשה שבת
27 דאורייתא. אסורין באכילה
28 הכי

29 על ידי אחר מ"ט דרבנן הפטרו אמרי מאן חכמים ר"ש דאמר שחוטא שאניה ראיהו
30 לא שמה שחוטא אמרי בשלמא ע"ז ושור הנסקל שחוטא שאניה ראיהו היא אלא שבת
31 שחוטא ראיהו היא דתנן השוחט בשבת וכו' הכפורים אע"פ שמתחייב בנפשו שחוטא
32 כשירה אמרי כבר לה ברבי יוחנן הסנדלר דתנן המכשיל בשבת בשוגג יאכל כמורד לא
33 יאכל דברי ר"מ רבי יהודה אומר בשוגג יאכל למוצאי שבת כמורד לא יאכל עולמית רבי
34 יוחנן הסנדלר אומר בשוגג יאכל למוצאי שבת לאחרים ולא לו כמורד לא יאכל עולמית לא
35 לו ולא לאחרים מ"ט דר' יוחנן הסנדלר בדרדוש רבי תימא אפיתמא דבי נישאיה ושמתתם
36 את השבת כי קדש היא לכם מה קדש אסור באכילה אף מעשה שבת אסורין באכילה או
37 מה קדש אסור בהנאה אף מעשה שבת אסור בהנאה. ת"ל לכם שלכם יהא יכול אפילו
38 בשוגג ת"ל מחלליה טות ויכות כמורד אמרייה לך ולא בשוגג פליגי בה רב אחא ורבינא דר
39 אמר מעשה שבת דאורייתא וזה אמר מעשה שבת דרבנן מ"ד דאורייתא כדאמרן ומ"ד
40 דרבנן אמר קדש הוא הוא קדש ואין מעשיו קדש בשלמא למ"ד דאורייתא אכטו
41 להכי

אפילו הכי פיון דקא מקני ליה בכחי תויה מכירה:
גב ויבנה ביום הכפורים וכו': אמרי אמאי נהי
דקמלא לביא מלקות מיהא איבא וקי"ל דאינו לוקה
ומשלם אמרי הא מני ר"מ הוא דאמר לוקה ומשלם
אי ר"מ אפילו טבח בשבת וכי תימא לוקה ומשלם
את ליה מת ומשלם לית ליה ולא והתניא גב
ויבנה בשבת גב ויבנה לע"ז גב שור הנסקל ויבנה
משלם ארבעה והמשה דברי ר"מ והכמים פטרין
אמרי בר מינה דתהוי דהא אתמר עלה א"ר יעקב
א"י ויחנן ואמרי לה א"ר רמייה אמר רבי שמעון
כן לקיש רבי אבין ורבי אלעאי וכן חברותא משמיהו
דברי יוחנן אמרי בטובח ע"ז אחר וכי זה וטמא זה
מתחייב אמר רבי שאני הכא דאמר קרא ויבנה
ויכורו מה מכירה ע"ז אחר אף מביחה ע"ז אחר דבי
ר' ישמעאל תנא או לרבות את השליח דבי חזקיה
תנא תחת לרבות את השליח מחוקף לה מר וזמרא
מי איבא מרדי דאילו עבדו איהו לא מתייב ועבדו
שליח ומתייב א"ל רב אשי התם לאו משום דלא
מתייב הוא אלא דקם ליה בדרבה מיניה ואי בטובח

1 בחינה דקא ודב לה הוי אתנו פי' כיון שצריך לתת לה לצאת ידי שמים אפי' לא היה עמה
2 בחינה חשיב אתנו ולא מתנה הני הויא מכירה וכן משמע בהשכר את הפועל וכמו
3 שכתב רמב"ם דמי ששם אדם חתום את השכר דיש בה לוקה
4 ומשלם ד' קבים לפניה וג' קבים לתומרו ופריך ודא קיימא לן דאין לוקה ומשלם ומשני רבא
5 אתנו אסרה תורה אפי' כאל על אמר וא"ת דבפרק
6 כן שור ומורה (מסכתין דף עב. ושם) אמרין רבא
7 איניכיו ליה ודריכו' במחירתא אהריתיהו יחילה
8 ולא קבלינהו ודאילן נפק מפמייה דרב דבכמים
9 קבניהו ודא הוי תיביין לצאת ידי שמים אמאי לא
10 קבלינהו ויל' שהם לא הוי מחזיקים אלא משום
11 שהיו סבורים שתייבין להחזיר מן הדין.
12 והא' ק"ל דאין לוקה ומשלם. רבי נמי פריך
13 אמתניין דאלו גירות (מבבית דף רב
14 ושם) ותימה דהא בקמס משמע דמדוד כולל
15 עלקא דלוקה ומשלם דלפנין מוציא שם רע
16 כדמכח בפי' דמכות (דף ד). ושם דהוי גמריין
17 בכל ובחזק מוציא שם רע א"י לאו דאיבא
18 למפרך מה למוציא שם רע שכן קס וברי
19 רשעוהו נוקב בשאר ממון דלא קס ודונק לומר
20 דרבנן פליגי ארביי פאר וסברי עדים וזמנים
21 נקסא הוא וברי רשעוהו בעדים וזמנים כתיב
22 למימרא דאפי' בקמס משום רשעה אחת אהא
23 מחייבו ואלו אהא מחייבו משום שתי רשעיות ו"ל
24 דודאי א"י לאו דאיבא למפרך מה למוציא שם
25 רע שכן קס הוה. ולפינן בכל חובתא דלוקה
26 ומשלם הנהו דרשינן כדי רשעוהו לדרשעה אחת
27 כדרדשינן כאלו גירות אבל השתא דאיבא
28 למפרך ומוקמי כדי רשעוהו דאין לוקה ומשלם
29 מהשתא ולפינן בכל ובחזק מהתם דאין עדים
30 וזמנים לוקו ומשלמין אפילו בקמס דבכל ענין
31 אפורה תורה דאין עדים וזמנים לוקו ומשלמין
32 אפי' בשעה שהעידו ששך טבחו ומכור דהוי קס
33 ומעידים ומומין ולפינן טפי מוציא שם רע דיעקר
34 מלקות כתיב כהן ומלאו דחסימא דסמייך ליה
35 ולפינן לכל המלקות: **בטובח ע"ז** אחר. ואם
36 תאמר ולרבה דאמר בפרק אלו גירות (מבבית דף
37 ג) ושם לרבי מאיר ודודא הוא שחוטא תורה
38 כהן דאף ע"ז דמקטל משלם היכי הוה משני
39 מתני' דארימא אפי' טובח בשבת נמי ו"ל דקדוה
40 מוקמי מתני' כדלא אתרו בה וברבי יוחנן דאמר
41 הייבי רשעה שוגגו תייבין במשלמין ויחייב
42 משני רבא הנהו מתנייהו דאלו גירות. **א'**
43 לרבות את השליח. ומאן דמפריך ודא לחלק דריש
44 ממתת לרבות את השליח
45 **בשלמא** ע"ז ושור הנסקל שחוטא שבת ראיהו
46 היא. דהו' סוגיא תנא מבי' בהשחט
47 (תולין דף מ) אדם אוסר דבר שאלו בעשה בה מעשה דפלוגתא דתנאי היא ואת אומר התם דאפילו למי' אדם אוסר דמי מעילו עובד כוכבים אבל ישלאל ליעזר בקמחן ואבתי
48 שחוטא ראיהו היא ו"ל כשתנן רשות לשליח לשחוט כרצונו ואפי' לע"ז דאין שייך לומר ליעזרי בעלים קמחין שהשליח סבור שהוא של גב: **המכשיל** בשבת. מפורש בפרק היוצאין
49 (גיטין דף ג) ושם: **קדש** אסור אף מעשה שבת אסורים. ואת"ל יכולתו קדש ולא לכם ואנא דיעאן דאסידי מלא תואכל כל התעבה כל השבתמך לך יהי הוא בכל תואכל לך דאי
50 מהתם היא אפי' שוגג להכי איצטרך לתיבהב רבא ולסמכיה למחלליה לומר כמורד אמרייה לך ולא בשוגג.
51 **היא** קדש ואין מעשה קדש. ולא פיו ולא יכולתו לא היא ולא קדש ומכל שנחבתי לך הנה אסורין באכילה ויחייב איתא בהרי"א בפרק כל הנשך (תולין דף קט). ושם: **אף** למי' דרבנן
52 אמאי פטרי רבנן. מהו קדש למימרי דלא דריש או ותחת לרבות את השליח אלא דלא ניחא ליה למימרי דפליגי בשליח ואם תאמר והא משמע לקמן דאפי' בדרבנן פטרין שחוטא שאין
53 ראיהו דהו' כפי למימרי איבא דמתני' דקסבר ר' יוחנן דחילין ששחטו בעגרה לאו דאורייתא וקתני רבי שמעון פטר בשני אלו ו"ל דעל כרחוק אל כפי למימרי ולא דאורייתא אלא לתק
54 דבפרק כיוסי תדם (תולין דף פה. ושם) ודייקין כהדא דקסבר רבי שמעון חילין שנשחטו בעגרה דאורייתא מרתנן בפרק בתרא דתמורה (דף לז) רבי שמעון אומר חילין שנשחטו בעגרה
55 ישלחו וכן חבי דייק התם ממתנייהו דהמורה הוא דחיי' דקדוהו מצי למידק ממתנייהו דקתני רבי שמעון פטר בשני אלו.

קפז
בבא קמא. מרובה – פרק שביעי דף עב עמוד א – מותר מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
רש"י
תוספות

1 דלא אכלי דתורא. לא דקדקתי טעמו של דבר וימי שניא סיפא. כיון דרישאי אפי'
2 לא עמד בדין [באמר דתורא] והמשה בקר אפי' משה חצאי בקר סיפא כשמת אביו
3 ואמר כר בנח ובקח למה לא ישלם לאורח את תורא וימא. כיון משמע ש"מ. מדרקתי
4 מתניתין השוחט חולץ בעגרה חייב אינה לשחיטה אלא לבסוף. הלכך כל כפה וטבח
5 דמריה קא טבח והגמר שחיטה הוא דמיתוסר
6 בהנאה כגון שחיטה עינים כפיין בחיז' וכו'
7 בפנים. או השלימן לרוב דבגמיר טביחה הוא
8 דאיחסיא. ונח השתא דמריה קא טבח אינה
9 לשחיטה. אין שחיטה נקראת אלא לבסוף ותפא
10 מינה לעגן מחשב בקרשים חוץ למקום א'
11 חוץ למקו וא מחשב שלא לשקו אינה מחשבה
12 א"כ חישב בסוף שחיטה: פתחילה ועד סוף.
13 וכל כפה דחייב תורא מתחשבה חולץ ששחיטה
14 בעגרה. פלוגתא היא ממתקב קרושין דף (נח ג) אי
15 דאורייתא. היא אי דרבנן.

דלא אכלי בשרא דתורא ואלא מאי שנא רישא
ומאי שנא סיפא א"ל רישא קרינא ביה וטבחו כוולו
באיסורא סיפא לא קרינא ביה וטבחו כוולו באיסורא:
השוחט ונמצאת מריפה וכו': א"ל רב חכביבי מחוונאה
לרב אשי ש"מ אינה לשחיטה אלא לבסוף דאי ישנה
לשחיטה מתחילה ועד סוף כיון דשחט בה פורתא
אסרה אידך לא דמריה קא טבח א"ל רב הונא
בריה דרבא כי קא מתיב אהוא פורתא א"ל רב
אשי לא תידיה וטבחו כוולו בעיני ולפא אלא קשיא
א"ל רבי אמר רב א' נמרא משמיה דרבא מגון ששחט
מקצת סימניו בחיז ונמרו בפנים איפא דמתני ליה אחא א"ר שמעון משום דרבי כי שחט
אינה לשחיטה אלא לבסוף ור' יוחנן אמר ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף א"ל רב
חכביבי מחוונאה לרב אשי לימא קסבר רבי יוחנן חולין ששחטו בעגרה לאו דאורייתא
דא

1 אסוגיא דרבה ואפי' דפרק נגרה (שם) דמיידי הקא כולה מתניתין בשעמד בדין ואמרו ליה חייב אתה ליה ולו דכה"ג אָנס מוריש
2 השתא למפרך ארישא לפולגו בדרייה בטבח ומכר בחיזי אביו ביו עמד בדין ללא עמד דניחא ליה למתני כולה בעמד בדין דהו
3 משום דבעינן וטבח כוולו באיסורא וליפא וחדוש זה אנו יכול להשמיענו אלא במת אביו ואח"כ טבח ומכר אבל מעיקרא דסבירא ליה חמישה בקר אמר
4 הוינו טעמא דמפטר בסיפא פריך שפיר דלפולגו וליתני בדרייה במה דברים אמורים כשעמד בדין ואמר לו את צא ול אָבל לא עמד בדין פירוש
5 ליתן לו טבח ומכר ואח"כ מת אביו פטור משעם ולא ה' חצאי בקר דהיינו טעמא דסיפא נמי מירי בלא עמד בדין בחיזי אביו שלא אמר לו את צא
6 בתום נקט בסיפא מת אביו ואח"כ כר טבח רבזה וקנינן אפי' טבח ואח"כ כר מת נמי וקצת נראה דוקא פירוש זה דמאחר ומדעלת העגרה בדין
7 וכן שיכול להוריש לבניו את כן גם לעגן ולו תועיל שחיטתו כאלו נתתיב לבניו ה' בקר שלמים שזבח הקא הוא מתתיב לשלם לאקויו ולא
8 מוריש לבניו והתא דפרק נגרה (שם) לעגן קרבן שבעה איירי כמו שמכח תחילת הסוגיא אָנס קרבן שבעה שאל אביו לרבא ועל זה השיב כי
9 להתתיב ג' קרבן שבעה להורישו לבניו שאם הם וקבעוהו אחר מיתת אביהם קנס שהיית חייב לאביו והעמידן בדין ונתתיבת לו בדין
10 מילתא דבשעת שפיל ליה הורישם בקר הנהי ממון אצל אביהם שחרי בקר עמד ג' קרבן נתתיב לו ולא היה יכול להודות ולהפטר
11 דפקדון דקרא ומתתיב עליה קרבן שבעה אָבל לא עמד בדין אפי' שחטו וירשו מקל מקום אין דומיא דפקדון ולא מתתיב בעגרתו בדין
12 בדין ואח"כ כר טבח כשהבטוהו פטר ונשבע הודת שחרי עיקרו קנס הוא דאמר כתיב רבי דאיצטרך קרא ויבטח לעמדה בדין ונקדה ואח"כ
13 מקל מקום אין דומיא דפקדון אפי' שעי' וירשקו לא ליה האב בעשוי הואיל והחילתו קנס לגבי דיה וירייה אפי' מתא אחר שנקרה עיקרו
14 שבעה ואם אמר פקדן אלו ג' קרבן נשבע הודת שחרי עיקרו קנס הוא דאמר כתיב רבי דאיצטרך קרא ויבטח לעמדה בדין ונקדה ואח"כ
15 וירשקו שחרי את כן חוץ קנס נמי בר וירשקו הוא ונש לומר דתקם אין יכול לזכות מפקח שכפת לא יהנה ראיה לזכות בו מעולם ואם
16 דיי ויכול להיות של בנה ולא אינה יכולה להורישו בדקאמר כבעיא בתרייתא יש בגר בקבר ופקע את ויש לומר דבעיא קמייתא
17 לבנה אפי' דבשות פנים איחשק לבקס בדתנן בעגרה נגרה (שם דף מא) לא הספיקה לעמוד בדין עד שפנת האב חרי' לו של
18 רבים היינו דוקא לעגן נגיהת האב איחשק לבקס כדכתיב ונתן האיש השוכב עמה לאבי העגרה חמישי וגו' ודרשין נגיהת
19 עיקר מכלל דאיכא בושת פנים אלא בקא נח דמפטר המאנס מן הקנס לפי שאין יכולה להוריש שלם כפי שפנת האב חרי' לו של
20 סוף מבי שחט פורתא כו'. ממאי דחייב דתקא אחולין בעגרה ואשחטו חוץ לא מצי למפרך אי ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף
21 איני דליכא למימר דמתיב אהוא פורתא כמו שארש פורתא ודין כיון אָנס פסול אחר אלא שחטו חוץ לבדו איכא למימר דבחיזי חייב
22 אפילו למי' ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף כיון דכחות שחיטה חיי' במתחיי' עיקר בעלמא: כ"י מתתיב אהוא פורתא מתייב. תימה
23 אפילו למי' ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף כיון דכחות שחיטה חיי' במתחיי' עיקר בעלמא: כ"י מתתיב אהוא פורתא מתייב. תימה
24 פסולה ממנה בגדים לאחר פסולה אן משנא בגדים אן משנא פסולה בין לאחר פסולה אן משנא בגדים אן משנא פסולה
25 לבסוף אינילא מילתא למפרע דמעיקרא לאו שחיטה היא פלל ואותו לקולו קו' רת ודלא דוקא נתקלקלה בגוף השחיטה כגון נותר
26 כשחט חוטיה דומיא דאירע בה פסול בהנאה דמיידי פסול מלאכה דאי לא הכי אבתי' חוטיה נמי בשיחטה פסול מלאכה אלא
27 מתחילה ועד סוף כשיאירע פסול באמצע אן תחילת השחיטה שחטו ויל דרבא נמי דמי' לאקשייה ליה בלא אָבל הוא מסלק ליה שפיר. כ"י
28 לא דאורייתא. והקשה דריה אידיה דאיהו נגיהת אפי' בקר האיש מקדש קרושין דף (נח ג) חולץ ששחטו בעגרה דאורייתא ולין ליה
29

גמרא רבי בא בר בריוה דרבי חייא בר בא, רבי חייא בשם רבי יוחנן: לא שנו אלא לתוך הכוס, היא לתוכו - לא.

אמר רבי מנא: קשייתה קומי רבי בא: לא תני רבי יוחנן על ספא. לא תני על רישא? בשביל שייחמו. היא להפשירן - לא! אתא רבי בא בר פהנא, רבי חייא בר אשי בשם רב: אם להממן - אסור. אם להפשירן - מותר.

תני: נותנין חמין לתוך צונין, אבל לא צונין לתוך חמין; כדברי בית שמאי. ובית הלל אומר: בין חמין לתוך צונין, בין צונין לתוך חמין - מותר. במה דברים אמורים? ככוס. אבל באמבטי, חמין לתוך צונין - מותר, וצונין לתוך חמין - אסור. ורבי שמעון בן מנסיא מותר.

אתיא דרב - כרבי שמעון בן מנסיא, רבי יוחנן - כרבי יוחנן בן נורי.

תני, רבי יוחנן בן נורי אומר: כמלא הוא אדם חבית של מים ונותנה פנגד המדורה, לא בשביל שתיחם אלא בשביל שתפיג צינתה. יורד הוא אדם וטובל בצונן ועולה ומתחמם פנגד המדורה; דברי רבי מאיר. והכמים אוסרין.

יאות אמר רבי מאיר! ומה טעמון דרבנן? יבא ביי דמר רבי זעירא בשם רב יהודה: מותר להפשיר במקום שהיד שולטת. ואסור להפשיר במקום שאין היד שולטת.

אפילו במקום שאין היד שולטת, עד איכא? רבי יודה בר פזי, רבי סימון בשם רבי יוסי בן חנינה: עד שיהא נותן ידו לתוכה והיא נכוית.

הכל מודין בכלי שני - שהוא מותר. מה בין כלי ראשון מה בין כלי שני? אמר רבי יוסי: פאן -

[דף כ"ה ע"א]

היד שולטת. וכאן - אין היד שולטת. אמר רבי יונה: פאן וכאן אין היד שולטת. אלא עשו הרחק לכלי ראשון, ולא עשו הרחק לכלי שני. אמר רבי מנא: ההן פינכא דאורזא - מסייע ליה לאבא. ההן פינכא דגריסא - מסייע ליה לאבא. דאת מפני ליה מן אתר לאתר ועד גדון הוא רותח:

הלכה ה' מתני' האילפס והקדירה שהעבירן מרותחין - לא יתן לתוכן תבלין. אבל נותן הוא לתוך הקערה או לתוך התמחוי. רבי יהודה אומר: לכל הוא נותן, חוץ מדבר שיש בו חומץ וציר:

גמרא מהו ליתן תבלין מלמטה ולעלות עליהן מלמעלה? רבי יונה אמר: אסור, ועירווי בכלי ראשון הוא. תיילת דרבי יונה מן הדא: אהד שבישל בו, אהד שעירה לתוכו רותח.

אמר רבי יוסי: תמן - כלי חרס בולע. תבלין - אינן מתבשלין.

התיב רבי יוסי בי רבי בון: והתני: אף בכלי נחושת בן! אית לך למימר: כלי נחושת בולע?

מהו לערות מן הקולות? אמר רבי חנניה בריה דרבי הלל: מחלוקת רבי יונה ורבי יוסי.

רבי יצחק בר גופתא בעא קומי רבי מנא: עשה בן בשבת – תייב משום מכשל. עשה בן בכשר וחקב – תייב משום מכשל. אמר ליה: כיי דמר רבי יעירא: ואי זהו חלוט ברור? כל שהאור מהלך תחתיו.

רבי יודה אומר: לכל הוא נותן, חוץ מדבר שיש בו חומץ וציר. על דעתיה דרבי יודה – מלח בציר, יין בחומץ:

הלכה ז'

מתני' אין נותנין בלי תחת הנר לקבל בו את השמן. ואם נתנו מבעוד יום – מותר. ואין נאותין ממונו, לפי שאינו מן המוכן.

גמרא רבי חגי בעי: כמה מבעוד יום, ונתודע לו משחשיכה.

הכרייא בעו: כמה בשבת, ונתודע לו בשבת הבאה? אמר רבי יוחנן: אין לה דבר שהוא בעינו ואינו בהכנו

[דף כ"ה ע"ב]

אלא דבר אחד בלבד.

התיב רבי אלעזר: הרי שמן בנר, הרי בעינו הוא ואינו בהכנו! לכן נתנו משעה ראשונה שויכלה בנר. התיב ריש לקיש: הרי חיטין בוריעה בעינן הן, ואינו בהכנו! לךך נתנו משעה ראשונה שויכלו בפרקע.

התיבון: הרי ביצים לאפרוחים, הרי בעינן הן, ואינן בהכנו! לךך נתנו משעה ראשונה שיעשו אפרוחים.

התיב רבי ירמיה: הרי עטורי סוכה, הרי בעינן הן ואינן בהכנו! שנייא היא, דאמר רבי אבומרי אחוי דרבי יוסי: כל שבקעה הן במילין על גב סוכה, מיפן והילך – בהכנו הן.

התיב רבי חננה: הרי מוכין שנתפורו, הרי בעינן הן ואינן בהכנו! הכא בכלים, ומה דאת אמר תמן – באכלין.

התיב רבי נסא: הרי מוקצה שייכש ולא נגע בו, הרי הוא בעינו, ואינו בהכנו! הכא – בכלים, ומה דאיתמר תמן – באכלין:

הלכה ז' מתני' מטלמלין גר חדש, אכל לא ישן. רבי שמעון אומר: כל הנרות מטלמלין, חוץ מן הנר הדולק בשבת.

גמרא התיב רבי הייא בר אחא: והא תנינן:

[דף כ"ו ע"א]

כופין סל לפני האפרוחים שייעלו ושיירדו: אמרין: הדיא דרבי יהודה. דתני: כל הנרות מטלטלין, הויז מן הנר הדולק בשבת; דברי רבי מאיר. רבי יודא אומר: נר חדש מותר לטלטלו. וישן אסור לטלטלו. רבי שמעון אומר: כל הנרות מטלטלין הויז מן הנר הדולק בשבת. ככה – מותר לטלטלו.

רבי ירמיה ורבי בא, תריהן בשם רבי יוחנן: חד אמר: דברי רבי מאיר, כל המיוחד לאיסור – אסור. ותרנה אמר: כל שייחדו לאיסור – אסור. ולא ידעינן מאן אמר דא, ומאן אמר דא. מן מה דמר רבי חנינה, רבי ירמיה שאל: הנהן ליבנה לא במיוחד לאיסור הוא? הוי: הוא דו אמר כל המיוחד לאיסור – אסור.

מאן דמר מיוחד – כל שבין ייחדו. ומאן דמר ייחדו – הוא מיוחד לא.

מתניתין פליגא על מאן דמר כל המיוחד לאיסור – אסור! דתנינן תמן: מוכנה שלה, בזמן שהיא נשמטת – אינה חיבור לה. ואינה נמדדת עמה. ואינה מצלת עמה באהל הפת. ואין גוררין אותה בשבת בזמן שיש בתוכה מעות. ותני עלה: הוי עליה מעות ונפלו – נגרת! אמר רב ששת: דרבי שמעון היא. דרבי שמעון אומר: ככה – מותר לטלטלו.

אמרין: למה לית אנו פתרין לה דברי הכל היא – בשוכה? לית את יכיל! דתנינן תמן: אם אינה נשמטת – חיבור לה. ונמדדת עמה. ומצלת עמה באהל הפת. וגוררין אותה בשבת אף על פי שיש בתוכה מעות. אית מימר הכא: דברי הכל היא בשוכה?

מתניתא פליגא על מאן דמר: כל המיוחד לאיסור – אסור!

[דף כ"ו ע"ב]

דתנינן: האבן שעל פי החבית – מטה על צדה ונפלת. רבי בא בשם רבי הייא בר אשי: פתר לה רב: בשוכה.

ומן דבתרה, היתה בין החביות – מגביהה ומטה על צדה והיא נופלת. עוד היא פתר לה רב: בשוכה.

מתניתא פליגא על מאן דמר: כל המיוחד לאיסור – אסור! דתנינן: כופין סל לפני האפרוחין שייעלו ושיירדו. ותני עלה: עלו מאליהן – אסור לטלטלו. אמר רבי בון בר הייא קומי רבי זעירא: תיפתר, כמאום. אמר ליה: והתני רבי הושעיה: אפילו סאה, אפילו תרקב. אית לך מימר: סאה ותרקב –

כמאוסין הן?

רבי ירמיה בשם רב: הלכה כרבי מאיר. שמואל אומר: הלכה כרבי יהודה. רבי יהושע בן לוי אומר: הלכה כרבי שמעון.

בעון קומי רבי יוחנן: את מה את אומר? אומר לוי: אני אין לי אלא משנה! כל הנרות מיטלטלין – חוץ מן הנר הדלק בשבת.

רבי שמעון בן לקיש הורי באמרבוליס: מנורה קמנה – מותר לטלטלה.

רבי חלבו ורבי אבהו. קומי רבי חלבו – לא מעברין. קומי רבי אבהו – מעברין.

רבי יסא סלק גבי רבי תנחום בר חייא, בעא מיבערתיה קומוי. אומר ליה: בפנינו, רבי יוסה גליליא סלק קומי יוסי בן חנינה, בעא מיבערתיה, אומר ליה: מאן שרא לך? אשכחתי, רב ורבי יוחנן – אילין דאסרין חדא. רבי יהושע בן לוי ורבי שמעון בן לקיש – אילין דשריה חדא.

רבי לעזר בר חנינה: מעשה היה וטילטלו פומט מתחת הנר בשבת. מה אנו קיימין? אין כרבי מאיר – אפילו פומט יהא אסור. אין כרבי שמעון – אפילו גר יהא מותר! אלא, בן אנו קיימין: כרבי יודה, כרבי יודה דו אומר: גר – מאום. פמוט – אינו מאום.

תני: גר שהוא מונח על גבי טבילה – מסלק את הטבילה והנר נופל. אומר רבי יוחנן: קרוב הוא זה לבוא לידי חיוב הטאות.

[דף כ"ז ע"א]

לפניו – משום מקעיר. לאחריו – משום מכבה. שמואל בר אבא קומי רבי יסא: בכבה, אומר ליה: תנחום דעתך.

מה אנו קיימין? אין כרבי מאיר – אפילו טבילה תהא אסורה. אין כרבי שמעון – אפילו גר יהא מותר. אלא, באן כרבי יודה, כרבי יודה אומר: גר – מאום. טבילה – אינה מאוסה.

תני: אם התנה עליו – יהא מותר. מה אנו קיימין? אין כרבי מאיר – אפילו התנה עליו אסור. אין כרבי שמעון – אפילו לא התנה עליו יהא מותר. אלא בן אנו קיימין: כרבי יודה, כרבי יודה אומר: גר – מאום. טבילה – אינה מאוסה.

מה חמית מימר: כרבי יודה אנו קיימין? דתני: גר שהוא מונח אחריו תדלת – פותח ונועל בשבת, ובלבד שלא יתכוין לא לכבות ולא להקעיר. רב ושמואל פתרון ליה: בשוכה, ומקללין מאן דעבד בן. וברת ה' לאיש אשר יעשה ער וענה. (מלאכי ב' י"ב).

מאן אית "כל המיוחד לאיסור – אסור"? לא רבי מאיר? הוי: מאן תנא "אם התנה עליו – מותר"? רבי שמעון. אבל בום וקערה ועששית אף על פי שכוונו – אסור ליגע בהן.

רבי טובי בשם רב הוסיא: אפילו כרבי שמעון דו אמר תמן – מותר, מוּדֵי הוּא הָכָא – שְׁהוּא אָסוּר. שְׁאִם אוֹמֵר אֵת לֹזֵן שְׁהוּא מוֹתֵר – אִף הוּא מְכַבֵּד אוֹתָן וּמְשַׁתְּמֵשׁ בְּהוֹן.

אמר רבי מנא: בְּקִדְמֵיתָא הוּיֵנן סְבָרִין מִימֵר: מַה פְּלִיגוּן בְּאוֹתוֹ שְׂכֵכְהָ? בְּשִׁנְרָרוּ הַעֲבָרִים אֵת הַפְּתִילָה, בְּאַפּוּצָה, וְאַפּוּלוֹ תִימָא בְּשֵׁלָא גָרְרוּ הַעֲבָרִים אֵת הַפְּתִילָה, וְאַפּוּלוֹ תִימָא שְׁלָא בְּאַפּוּצָה, בְּשֵׁישׁ בְּתוֹכוֹ שְׁמֹן.

[דף כ"ו ע"ב]

תמן תנינן: נטיל אדם את בנו והאבן בידו, וכלכלה והאבן בתוכה. ותני דבית רבי: האבן והאבן כלין בתוכה. לא הוינן אמרין כלום! שְׁהָרִי רַבִּי רוּמְנוֹס הוּצִיא מִהֶתֶדָּה מִשְׁלַב בֵּית רַבִּי מְלִיאָה גְּחָלִים בְּשִׁבְתָּה. אֵית לָךְ מִימֵר גְּבִי גְּחָלִים – אַפּוּצוֹת הֵן? אֵלָּא, בְּשֵׁישׁ לְתוֹכוֹ שְׁמֹן. אָמַר רַבִּי אֲבָהוּ: קוּימְתִיחָה: קָרְטִים שָׁל בּוֹסֵם הִיָּה בָּהּ.

רבי בא בר הוסיא בשם רבי יוחנן: תרבוים – אסור לטלטלו. הוּרִי רַבִּי אָמִי: מוֹתֵר. רַבִּי יְרֵמְיָה הָמִי לֹזֵן מְטַלְטְלִין לִיה גּוֹ סְדָרָא רוּבָא, וְלֹא הָוָה מְמַחָה בְּיָדוֹ. דְּבֵית רַבִּי יִצְחָא אָמְרִין: עַד שְׁלִשָּׁה – כְּכֶסֶף, מִיבֵן וְהִילָךְ – כְּסוּלָם.

אמר רבי יוסה בי רבי בון: מאן דשרי – כרבי שמעון! דתני: לא יגרר אדם את המטה ואת הכפסא ואת הספסל ואת הקטידרה – מפני שהוא עושה חריין. ורבי שמעון מתיר.

רבי בא בשם רבי הונא, רבי חגי בשם רבי יעירא, רבי יוסי בשם רבי אילא: מוּדִין חֲכָמִים לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּכֶסֶף שְׂרָגְלוֹ מִשׁוֹקַעַת בְּטִיט – שְׁמוּתֵר לְטַלְטְלוֹ. כְּמַה דְּתִימֵר מוֹתֵר לְטַלְטְלוֹ, וְדַכּוּתָהּ מוֹתֵר לְהַחְזִירָהּ.

אמר רבי יוסי: אף אַנְן גְּמִי תְנִינָן: נִטְלִין בְּשִׁבְתָּה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן: דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן הִיא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן: מִתְנַתָּא אָמְרָה בּוֹן! כָּל הַכְּלָיִם אֵינָן נִגְרָרִין, הוּיֵן מִן הַעֲגָלָה, מִפְּנֵי שֶׁהִיא כּוּבֶשֶׁת.

רבי הונא בשם רבי: לַעֲגוֹן שַׁבָּת אֵיתָאמְרָה. הוֹקִיָּה בְּשֵׁם דְּבֵית רַבִּי יִצְחָא: לַעֲגוֹן הוֹקוֹת אֵיתָאמְרָה. רַבִּי יוֹסֵה מִשׁוּם דְּבֵית רַבִּי יִצְחָא: לַעֲגוֹן טוּימָאָה אֵיתָאמְרָה.

רבי אהא בר חיננא, רבי יסא בשם רבי יוחנן: מְנוּרָה קְטַנָּה – מוֹתֵר לְטַלְטְלָהּ. וְלֹא כְּלִי הוּא? וְלֹא כָּל מַה שְּׂבִבִית – מִן הַמּוֹכֵן הוּא? אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן: תִּיפְתֵר, שְׁלֻקְחָה עִמּוֹ לְסַחֲרָה. אוֹ שְׂבָאָת עָרַב שַׁבָּת עִם חֲשִׁיכָה וְלֹא שְׁמַעְתָּ מִינָה כְּלוּם:

הַלְכָה ח'

מתני' נותנין כלי תחת הנר לקבל ניצוצות. ולא יתן לתוכו מים, מפני שהוא מכבה:

גמרא הכא את אמר: אין נותנין כלי תחת הנר לקבל ניצוצות, ולא יתן לתוכו מים מפני שהוא מכבה. והכא את אמר: נותנין כלי תחת הנר. כאן – שיש לו צורך בשמן, וכאן –

[דף כ"ח ע"א]

אין לו צורך בניצוצות:

ולא יתן לתוכו מים, מפני שהוא מכבה. רבי שמואל בשם רבי זעירא: דרבי יוסי היא.

דאמר רבי יוסי: הוינן סברין מימר: מה פליגינן רבי מאיר ורבנן? בשעשה מחיצה של כלים. אבל אם עשה מחיצה של מים – לא.

מן מה דמר רבי שמואל בשם רבי זעירא: דרבי יוסי היא, תדא אמרה: אפילו עשה מחיצה של מים – היא המחלוקת:

הדרן עלה פרק פירה

פרק רביעי

הלכה א'

מתני' פמה טומנין? ובמה אין טומנין? אין טומנין לא בגפת, ולא בזבל, ולא במלה, ולא בסיד, ולא בחול, בין לחין בין יבישין.

לא בתבן, ולא כמזכין, ולא בזוגין, ולא בעשבין, בזמן שהן לחין, אבל טומנין בהן בשחן ובישין.

טומנין בכסות, ובפירות, ובכנפי יונה, ובנעורת של פשתן, ובנסורת של חרשין דקה.

רבי יהודה אומר בדיקה, ומתיר בגסה:

גמרא לפי שהדברים הללו רותחין ומרתחין, והוא נוטלן והן תשים לתוך ידו ומחזירן, והן מוסיפין רתיחה – לפיכך אסרו לטמון בהן.

וכרבי לעזר בן עזריה: דרבי לעזר בן עזריה אמר: קופה מטה על צדה ונוטל. וכרבנן דתמן דינן אמרין

[דף כ"ח ע"ב]

אם היתה יורה – מותר. ותמן תנינן: ספק חשיכה ספק לא חשיכה. מפני שלא חשיכה. הא אם חשיכה – אסור לטמון בהן? תמן אמרין: מפני ביטול בית המדרש.

אָמַר רַבִּי בָּא: מִפְּנֵי הַחֲשׂוֹד, שְׂאֵם אוֹמֵר אֶת לֹו שֶׁהוּא מוֹתֵר – אַף הוּא אֵינוֹ עוֹשֶׂה אוֹתוֹן כֹּל צוֹרְכוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. מֵתוּדָה שְׂאֵת אוֹמֵר לֹו שֶׁהוּא אָסוּר – אַף הוּא עוֹשֶׂה אוֹתוֹ כֹּל צָרְכוֹ מִבְּעוֹד יוֹם. מַה נֶּפֶק מִן בִּינְיָנָה? לְטֻמּוֹן שְׁלֵג וְצוּנִין. עַל דַּעֲתִיהָ דְרַבִּי בָּא – מוֹתֵר. וְעַל דַּעֲתוֹן דְרַבְנִין דְתַפְּזוֹן – אָסוּר.

אָסְרוּ טְמִינָה – מִפְּנֵי פִירָה. אָסְרוּ פִירָה – מִפְּנֵי טְמִינָה.

אָסְרוּ פִירָה שֶׁהִבְלָה מִמוּעָט – מִפְּנֵי פִירָה שֶׁהִבְלָה מְרֻבָּה. אָסְרוּ תִבְשִׁיל שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כֹּל צוֹרְכוֹ – מִפְּנֵי תִבְשִׁיל שְׁלֵא נִתְבַּשֵּׁל כֹּל צוֹרְכוֹ. אָסְרוּ חֲמִין – מִפְּנֵי תִבְשִׁיל שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כֹּל צוֹרְכוֹ. חֲזָרוּ וְהִתִּירוּ חֲמִין.

תְּנִי:

[דף כ"ט ע"א]

אֵין טוֹמְנִין בְּרִמְזִין. אָמַר רַבִּי זְעִירָא: הֲדָא אֲמַרְתָּ, אֲפֹר שְׂצֻנָּן – מוֹתֵר לְטֻמּוֹן בּוֹ. כִּהְדָּא בְּרַתִּיהָ דְרַבִּי יִנְאִי תְּוֹת מִשְׁמֹשׁ קוּמוּי אָבוּי, וְתוֹת מַעְלָה קוּמוּי תִבְשִׁילִין רוֹתְחִין. אָמַר לָהּ: הֵיךְ אֵיתְעִבִידָא? אֲמַרְתָּ לֹו: כְּמָרָא וְגִיפְתָא. אָמַר לָהּ: לֹא תְחִי עֶבְדָּה בּוֹ, אֲלֵא כְּמָרָא גּוֹ קוּפְתָא. וְיִתְכַּה קוּפְתָא עַל גִּיפְתָא. אָמַר רַבִּי זְעִירָא: כִּהְדָּא רַבִּי חֲנִינָא פְּלִיג.

דַּרְשׁ רַבִּי אֲחָא בְּשֵׁם רַבִּי חֲנִינָה: הִנְפַת מִלְמֻטָּן וְתַבְּנָן מִיכָּן וּמִיכָּן – אָסוּר. וּמוֹדָה בֵּהּ רַבִּי יִנְאִי.

אָבִין בְּעִי: בְּלָלָן מַה הֵו? נִישְׁמַעִינָה מִן הֲדָא: טוֹמְנִין בְּכֹסוֹת וּבִפְרִיזוֹת וּבְכַנְפֵי יוֹנָה. רַבִּי יוֹסֵה בְּן פְּזִי בְּשֵׁם רַבִּי יוֹסִי בַר חֲנִינָה: הֲדָא דְתִימֹר, בְּשְׁלֵא רַבְתָּ רַקְבוּבִיתָן. אֲבָל אִם רַבְתָּ רַקְבוּבִיתָן – אָסוּר לְטֻמּוֹן בְּהֵן:

וְלֹא בַחֹל. תַּפְּזוֹן תְּנִינָן: מְטִילִין אוֹתוֹ לַחֹל בְּשִׁבִיל שְׂמִיתִין. הֵהֵן חֲלָא מִירְתַּח רִתְחָא. וּמִיֻּצֵן צוּנְנָה. הֵהֵן תַּבְּנָן בַּעַל פְּקוּדוֹן הוּא כְּמָה דְאֵת יְהִיב לֵיהּ הוּא יְהִיב לָהּ.

כֹּל דְּבַר שְׂמַרְחִיקִין אוֹתוֹ מִן הַכּוֹתֵל – אָסוּר לְטֻמּוֹן בּוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי מִן מַה דְתַנְיָנָן תַּפְּזוֹן: טוֹמְנִין בּוֹ, הֲדָא אֲמַרְתָּ: אֵין מְרַחֲקִין אוֹתוֹ מִן הַכּוֹתֵל.

הִתִּיב רַבִּי חֲנִינִי וְהִתְנִי: וְהַמְשַׁכֵּיר בֵּית לְחֻבְרִין – לֹא יַעֲשֶׂנוּ אוֹצָר שֶׁל תְּבוּאָה. לֵיידָא מִילָהּ? לֹא מִפְּנֵי הַמוּזִין? אָמַר רַבִּי חֲנִינָה: מִפְּנֵי הַעֲכָבְרִים.

אָמַר רַבִּי פְּנַחֵם בִּי רַבִּי חֲנִינָה: אִם מִפְּנֵי הַעֲכָבְרִים – נִיתְנִי אֲפִילוֹ אוֹצָר שֶׁל כֹּל דְּבָרֵי: הוּי יְאוּת קָשִׁי רַבִּי חֲנִינִי.

תְּלִמּוֹד   מִסְכַּת שַׁבָּת   יְרוּשָׁלַיִמִי

אֲתִיב רַבִּי שְׁמוּי: הָרִי מְלָעִים מְרַחֵק אוֹתָן מִן הַכּוֹתֵל. מַעֲתֵדָה, אָסוּר לְטַמּוֹן בְּהֵן! אָמַר רַבִּי יוֹסִי: לֹא שֶׁהַסְּלָעִים מְרַתִּיחוּ, אֲלָא שֶׁהֵן עוֹשִׂין הַלּוּדָה, וְהֵן מַלְקִין אַרְעֵיתוֹ שֶׁל כּוֹתֵל.

וְהָא תַנַּי: אֵין טוֹמְנִין בְּסְלָעִים! תִּיפְתָּר: בְּסְלָעִים שֶׁל בְּסָף.

אֵית תַנַּי תַנַּי: טוֹמְנִין בְּסְלָעִים. וְאֵית תַנַּי תַנַּי: אֵין טוֹמְנִין. אָמַר רַב הִסְדָּא: מֵאֵן דְּמַר טוֹמְנִין – בְּשָׁל וְהָב שֶׁל נְהוּשָׁת. מֵאֵן דְּמַר אֵין טוֹמְנִין – בְּסְלָעִים שֶׁל בְּסָף.

לֹא סוּף דְּכָר לְחֵין. אֲפִילוּ יִבְשִׁין שְׁנַתְלַחְלָחוּ. מִן אֵילִין מוֹכִין. וּמוֹכִין – לֹא כִּיבִישִׁין שְׁנַתְלַחְלָחוּ הֵן! רַבִּי יוֹחָנָן בַּר שִׁילָא: הֵדָא אָמְרָה:

[דף כ"ט ע"ב]

הֵהֵן דְּכַמַּר אֵיידָה – צְרִיךְ מְחַסְרְתִּיה צִיבְחָר, דְּהוּא אֲתִי מִיסַב וְהוּא שׁוֹפְכָה וּמְרַתְחָה.

תַמְן תַנַּינָן: בַּן בְּנֵפֶת הַדְּשָׁה. אֲכַל בִּישְׁנָה – טַהוּר. וְאֵי זוּ הִיא הַדְּשָׁה וְאֵיזוּ הִיא יִשְׁנָה? רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: הַדְּשָׁה – בְּתוֹךְ יו"ב הוֹדֵשׁ. יִשְׁנָה – לְאַחַר יו"ב הַדְּשׁ:

טוֹמְנִין בְּכִסוּת וּבְפִירוֹת וּבְכַנְפֵי יוֹנָה. רַבִּי יוֹדָא בַר פְּזִי בְּשֵׁם רַבִּי יְרֵמְיָה בַר חֲנִינָה: הֵדָא דְתִימַר – בְּשִׁילָא רַבַּת רַקְבוּבִיתָן. אֲכַל רַבַּת רַקְבוּבִיתָן – אָסוּר לְטַמּוֹן בְּהֵן:

וּבְנֵעוֹרֹת שֶׁל פְּשָׁתָן וּבְנִסְוֹרֹת שֶׁל חֲרָשִׁין. אֲנָן תַנַּינָן נְסוֹרֹת. תַנַּי דְּבֵית רַבִּי: נְעוֹרֹת. הֵדָא אָמְרָה, הִיא הֵדָא הִיא הֵדָא:

הַלְבָּה ב'

מִתַנַּי' טוֹמְנִין בְּשִׁלְחֵין, וּמְטַלְטְלִין אוֹתָן. בְּגִיזֵי צְמַר, וְאֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן. כִּיצַד עוֹשָׂה? נוֹטֵל אֶת הַכִּיסוּי וְהֵן נוֹפְלוֹת.

רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמַר: קֶפֶה מִטָּה עַל צֵדָה וְנוֹטֵל, שְׁמָא יִשׁוּל וְאֵינוּ יוֹכֵל לְהַחְזִיר. וְהַכְּמִים אוֹמְרִים: נוֹטֵל וּמַחְזִיר.

גְּמָרָא רַבִּי יוֹדָה בֶּן פְּזִי בְּשֵׁם רַבִּי יוֹנָתָן: הֵדָא דְתִימַר – בְּנִתּוּנִין אֲצֵל בַּעַל הַבַּיִת. אֲכַל בְּנִתּוּנִין בְּאֶפְתִּיכֵי – לֹא בְדָא.

בְּגִיזֵי צְמַר, וְאֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן. רַבִּי יוֹדָה וְרַבִּי יוֹחָנָן: הֵדָא דְתִימַר: בְּנִתּוּנִין בְּאֶפְתִּיכֵי. אֲכַל בְּנִתּוּנִין אֲצֵל בַּעַל הַבַּיִת – לֹא בְדָא.

רַבִּי יְרֵמְיָה בְּשֵׁם רַבִּי: פּוֹרְשִׁין מִהַצֵּלָת עַל גְּבִי שְׁיִיפוֹת שֶׁל לְבַיְתִים בְּשַׁבָּת.

אמר רבי שמעון בר רבי: אני לא שמעתי מאבא. אהותי אמרה לי משמו: ביצה שנולדה ביום טוב – סומכין לה כלי בשביל שלא תתגלגל. אבל אין כופין עליה את הכלי. ושמואל אמר: כופין עליה כלי.

אמר רבי מנא: ובלבד שלא יהא

[דף ל' ע"א]

הכלי נוגע בגופו של ביצה.

תני רבי הושעיה: מחיל של דבורין – פורסין עליה סדין, בהמה מפני החמה, ובגשמים מפני הגשמים. מהו פרב? בשמואל? כן – מלמעלן. כן – מלמטן.

רבי ביסנא בשם רבי יוסי בר הנינא: הפי לסומות – אסור לטלטלן. מצדתה היוון פריסן והיוון משטרפן גו שימשא, אתון שאלו לרב: מהו מטלטלתן? אמר לון: חשבון עליהן מתנינן תחות רשיכוון, ושרי לכוון מטלטלתן.

רבי זעירא בשם רבי ירמיה: ראשי כלונסיות שהישב עליהן מאתמול – מותר לטלטלן.

רבי יונה ורבי יוסי סלקון לסדרא דבר עולא, דהוה רבעה תמן, והוה תמן ראשי כלונסיות. אתון ושאלון ליה? מהו לטלטלן. אמר לון: אם השבתם עליהן מאתמול – מותר לטלטלן, ואם לאו – אין אתם מותרין לטלטלן.

תני רבי חלפתא בר שאול: מוכין שהשב עליהן מאתמול – מותר לטלטלן. תני רבי יוסי בן שאול: צבר של קורות שהשב עליהן מאתמול – מותר לטלטלן.

רבי יוסי, רבי הנינה בשם רבי ישמעאל בי רבי יוסי, רבי יעקב בר אהא, רבי יעקב בר אידי, רבי הנינא בשם רבי ישמעאל בי רבי יוסי: אבא – שלחה הוה. והוה אמר לנו: קשרו לכם ראשי גזויות, ואתם מותרין לטלטלן למחר. הזקיה אמר: אפילו מלן.

רב אמר: חריות שגידען לשכיבה – אינן צריכות קישור. לאהלין – צריכות קישור. רב אבא בר חנה אמר: בין לשכיבה בין לאהלין – צריכות קישור.

אמר רבי הזקיה: ולא דמו קישוריה דרב באהלין לקישוריה דרב אבא בר חנה בכלים. קישוריה דרב באהלין – עד שיקשור את כל הקוצין. קישוריה דרב אבא בר חנה בכלים – עד שיהיה עליהן תואר כלי. אם אומר את: עד שיקשור את הקוצין – אין מעשה גדול מזה.

רבי יעקב בר אידי בשם רבי יונתן: לעולם אל ימנע אדם עצמו מליקח לבית המדרש! שחרי כפה פעמים נשאלה הלכה זו בכיבנה

[דף ל' ע"ב]

עריבת הירדן למה היא טמאה? ולא אמר אדם דבר. עד שבא רבי חנינה בן אנטיגנס ודרשה בעירו, עריבת הירדן למה היא טמאה? מפני שממלין אותה פירות ומוליכין אותה מן הים ליבשה ומן היבשה לים.

ועוד דבר אחר דרשו: הריות שגדעו, בין לשכיבה בין לאהלין – צריכות קישור.

התיבון: הרי נדידייא דאשקלון! אמר רבי יצחק בר לעזר: שניא היא, שמקצתן פים ומקצתן ביבשה. אתייא דרבי בא בר חנה – ברבי חנינא. דמר רבי חנינא: עולין היינו עם רבי לחמת גרר, והיה ואמר לנו: בחרו לכם חלמי אבנים, ואתם מותרין למלטין למחר.

רבי זעירא אמר: עד שיגרדם.

הכרייא אמרי: עד שישפשא.

וצפוראי אמרין: עד שיהשוב.

רבי יוחנן אמר: עד שיהא עליהן תואר כלי.

אשכחת, אמר רב חנה בר אבא ורבי יוחנן ורבי יונתן – חדא. רב ורבי זעירא ורבי ישמעאל בי רבי יוסי – חדא. ציפוראי ורבי יוסי בן שאול ורבי הלפתא בן שאול – חדא. הכרייא – לית להון זוג.

הלכה ג'

מתני' אם לא כסהו מבעוד יום – לא יכסנו משתחשד. כסהו ונתגלה – מותר לכסותו. כמלא את הקיתון ונתן לתחת הכר, או תחת הכסת:

גמרא נמלו מבעוד יום – מהזירו מבעוד יום. נמלו משחשיכה – מהזירו משחשיכה. נמלו מבעוד יום וקדש עליו היום?

רבי בא בשם רב יהודה: אם נתקלקלה הגומה – אסורה.

ומכירה לכירה – מותר. מן שהוא דמר רבי לעזר בשם רבי יהושע: משרת הייתי את רבי הייא הגדול, והייתי מעלה לו חמין מדיומי התחתונה לדיומי העליונה ומחזירין לכירה.

ומר רבי ירמיה ברבי שמעון: אפילו מכירה שהכלה ממועט לכירה שהכלה מרובה – מותר. מכירה למינה – אסור. ממינה לכירה – אסור. ממינה למינה – צריכה.

נתגלה מבעוד יום – מכפהו מבעוד יום. נתגלה משחשיכה – מכפהו משחשיכה. נתגלה מבעוד יום וקדש עליו היום?

תני: אין טומנין המין משחשיכה, אכל מוסיפין עליהן פסות ובלים. כמה יהא עליהן ויהא מותר לכפותם? רבי זריקן בשם רבי חנינא: אפילו מפת. אמר רבי זעירא: וכלבד דבר שהוא מועיל. אמר רבי חנינא: כל הדברים מועילין. אמר רבי מתניה: ויאות! אילו מאן דנסב מרטוט ויחב לה על רישיה בשעת צינתה, דילמא לא כביש צינתה?

כשם שאין טומנין המין משחשיכה – כך אין טומנין לא שלג ולא צונין. ורבי מתיר. התיב שמואל בר אבא על הדא קדמייתא: והא תני: ממלא הוא אדם את הקיתון של מים ונותן תחת הכר או תחת הפסת; אלא ברבי, דרבי מתיר!

[דף ל"א ע"א]

כאן לשעה כאן לשהות:

הדרן עלה פירק במה טומנין

פִּירְק הַמִּישִׁי

הִלְכָה א' מִתְנִי' בְּמַה בְּהִמָּה יוֹצֵאָה, וּבְמַה אֵינָה יוֹצֵאָה? יוֹצֵא הַגָּמֹל – בְּאִיפְסָר. וְהִנְקָה – בְּחֶמֶס. וְהַלּוֹבְדָקִים – בְּפִרוּמְבָּא. וְהַסּוּם – בְּשִׁיר. וְכֹל בְּעֲלֵי הַשִּׁיר – יוֹצֵאִין בְּשִׁיר, וְנִמְשְׁכִין בְּשִׁיר, וּמִזִּין עֲלֵיהֶן וְסוֹבְלִין בְּמִקּוּמָן:

גמרא תני רבי ישמעאל בי רבי יוסי משום אביו: ארבע בהמות נמשכות באיפסר, ואילו הן: הסוס והפרד, הגמל והחמור. אמר רבי חזקיה: וסימנא וכן תהיה מגפת הסוס הפרד הגמל והחמור (זכריה יד, טו). רב אמר: הלכה כרבי ישמעאל בי רבי יוסי.

ליבדקם. אית תניי תני: לנדקם. מאן דמר ליבדקם על שם ולובים וכושים במצעדיו. מאן דמר לנדקם אבקטום. מהו אבקטום. חמר סלק.

רבי יונה אמר, רב הושעיה בעי: גרים הבאים מלובים מהו להמתין להן שלשה דורות. אמר רבי יונה בן צרויה: מן מה דנן חמיי התן פולא מיצרייא, כדון רטיב – אינון צווחין ליה לובי. כדו נגיב – אינון צווחין ליה פול מיצרייא, תדא אמרו: גר מלובי – צריף להמתין שלשה דורות. תדא אמרה: הוא לובי, הוא מצרי.

רבי יצחק בר נחמן בשם רבי אושעיא: הלכה כדברי התלמיד. דברי חכמים, כל מין פרדות אחד. רבי שמואל בשם רבי זעירא: כמה דתימר לעניין איסור, וכן כל שאר הפהמה לעניין היתר:

וְכֵן הַפּוֹסֵם – בְּשִׁיר. וְלֹא כֵן תַּנְיִי. כָּל תַּכְשִׁימֵי אָדָם – טְמֵאִין, וְתַכְשִׁימֵי בְּהֵמָה – מְהוֹרִין; תִּיפְתָּר: בְּעִשְׂוִיין לְהַנּוֹתֵן.

וְאִינּוּ עוֹשֶׂה חֲרִיץ? אֵלָּא כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. דְּתַנְיִי: לֹא יִגְרַר אָדָם אֶת הַמָּטָה וְאֶת הַכֶּסֶף וְאֶת הַפְּסָל וְאֶת הַחֲתִידָרָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חֲרִיץ. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מַתִּיר.

אָמַר רַבִּי חִינְנָא: בְּהָדָא דְּתַנְיִי: דָּלַת – גּוֹרְרַת, מַחְצֶלֶת – גּוֹרְרַת, קַנְקִילוֹן – גּוֹרֵר, פּוֹתַח וְנוֹעֵל בְּשַׁבָּת, וְאִין צְרִיד לֹמֵר כּוּם מֵזֵב.

וְתַנְיִי כֵן: מַחְצֶלֶת שֶׁהִיא קְשׁוּרָה וְתַלְיָה בְּעַמּוּד – פּוֹתַח וְנוֹעֵל בְּשַׁבָּת, וְאִין צְרִיד לֹמֵר כּוּם מֵזֵב: וּמִזִּין עֲלֵיהוֹן וְטוֹבְלִין בְּמִקְוָמוֹ.

[דף ל"א ע"ב]

תַּמָּן תַּנְיִנֵּן: לֹא תִמְבּוֹל בְּהֵן עַד שֶׁתִּרְפֹּס, וְכֵאֵן הוּא אָמַר הַכִּין? אָמַר רַבִּי מְנָא: כֵּאֵן – בְּרַפִּים, כֵּאֵן – בְּאִפּוּצִים:

הַלְכָה ב'

מִתְנַיִ' תְּמוֹר יוֹצֵא בְּמִרְדְּעָת, בְּזִמְן שֶׁהִיא קְשׁוּרָה לוֹ. הַנּוֹכְרִים – יוֹצֵאִין לְבִיבִין. רְחִילוֹת – יוֹצֵאוֹת שְׁחֻזוֹת, כְּבוֹלוֹת וְכַבּוּנוֹת. וְהַעֲזִים – צְרוּרוֹת.

רַבִּי יוֹסִי אוֹסֵר בְּכוֹלֵן, חוּץ מִן הַרְחֵלִים הַכַּבּוּנוֹת.

רַבִּי יְהוֹדָא אוֹמֵר: עֲזִים – יוֹצֵאִין צְרוּרוֹת לִיְבֵשׁ, אֲבָל לֹא לְחֶלֶב:

גְּמֵרָא שְׁמוּאֵל אָמַר: בְּקְשׁוּרָה לֹא מַעֲרַב שַׁבָּת.

הַנִּין מִגּוֹפְתֵיָהּ אָמַר קוּמִי שְׁמוּאֵל: רַב הָיִיא בַר אִשִּׁי לֹא נְהִיג כֵּן. אָמַר לִיה: נְהִיג בְּקַלְסֵטִירִין. דְּתַנְיִי: וְכָרִים יוֹצֵאִין בְּקַלְסֵטִירִין.

הַתִּיב רַבִּי אַחָא בַר פִּפְא קוּמִי רַבִּי זְעִירָא: וְהָא תַנְיִי: חֲבַל שֶׁהוּא קְשׁוּר בַּפֶּרֶה – קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בְּאִבּוּס. בְּאִבּוּס – קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בַּפֶּרֶה. נִיחָא בַּפֶּרֶה קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בְּאִבּוּס. בְּאִבּוּס קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בַּפֶּרֶה? וְלֹא

נִמְצָא מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּצִדֵּי בְּהֵמָה בְּשַׁבָּת? אָמַר רַבְּה: תִּיפְתָּר בְּקְשָׁרִין שְׁאִינֵן שֶׁל קִימָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי: שְׁנֵיִיא הוּא צְדָדִי בְּהֵמָה, בֵּין קֶשֶׁר שֶׁהוּא שֶׁל קִימָא בֵּין קֶשֶׁר שֶׁאִינּוּ שֶׁל קִימָא?!

אָמַר רַבִּי שְׁמוּי: תִּיפְתָּר כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן כֵּן אֶלְעָזָר. דְּתַנְיִי: רַבִּי שְׁמַעוֹן כֵּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר: מוֹתֵר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ

עַל צְדָדִי בְּהֵמָה בְּשַׁבָּת. הִיא צְדָדִי בְּהֵמָה הִיא צְדָדִי אֵילָן. אָמַר רַבִּי מְנָא: קִימָתִיהּ בְּמִסְפַּק חֲבַל

עַל חֲבַל:

זְכָרִים יוֹצְאִין לְבִיבִין. שֶׁהוּא נוֹתֵן עוֹר מִכּוּרְסִינוֹן בְּנֶגֶד לְבוֹ וְהוּא מִתְרִים בְּנֶגֶד חֵיָהּ:

רְחֵלִים יוֹצְאוֹת שְׁחֻזוֹת. אֵית תַּנְיִי תַנְיִי: שְׁחֻזוֹת. וְאֵית תַּנְיִי תַנְיִי: שְׁחֻזוֹת. מֵאֵן דְּאָמַר שְׁחֻזוֹת, מֵעֲתָדָן, כְּמָה דְתִימַר: שֵׁית זֹנָה וְנִצְוֵרַת לְבָב. מֵאֵן דְּמַר שְׁחֻזוֹת, כְּמָה דְתִימַר: אֵין מִשְׁחִיזִין אֶת חֶסְפִּין.

כְּבוֹנוֹת לְמִילַת. כְּבוֹלוֹת – שְׁלֵא יַעֲלֶה עֲלֵיהֶן הַזְכָּר. רַבִּי אֲבוּן בְּשֵׁם רַבִּי חֵיָא: וַיִּקְרָא לָהֶם אֶרְיָן כְּבוֹל. אֶרְיָן שְׁאִינָה עוֹשֶׂה פִירוֹת:

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: עוֹזִים – יוֹצְאוֹת צְרוּרוֹת, לִיבֵשׁ אֶבֶל לֹא לְחֶלֶב. תַּנְיִי, רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתִירָא אָמַר: בֵּין לִיבֵשׁ בֵּין לְחֶלֶב – אָסוּר. יֵאוֹת אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתִירָא

[דף ל"ב ע"א]

וּמָה מֵעֲמוּז דְרַבְּנָן? רַבִּי יוֹסִי בִי רַבִּי בִּיא בְּשֵׁם רַבִּי יְהוּדָה: רַבִּי יוֹחֲנָן מְטִי בָּהּ בְּשֵׁם רַב: הֲלֵכָה כְּדַבְּרֵי מִי שֶׁהוּא אָמַר בֵּין לִיבֵשׁ בֵּין לְחֶלֶב – אָסוּר, מִשּׁוּם מִי מִיפּוּם:

הֲלֵכָה ג'

מִתְנִי' וּבִמָּה אֵינָה יוֹצְאָה? לֹא יֵצֵא הַגָּמֶל בְּמִטְוֵאלַת, לֹא עֶקֶד וְלֹא רְגוּל, וְכֵן שְׂאֵר כֹּל הַבְּהֵמָה.

לֹא יִקְשׁוֹר גְּמָלִים זֶה בָּזֶה וְיִמְשׁוּדָה. אֶבֶל מִכְּנִים חֲכָלִים לְתוֹךְ יָדוֹ וְיִמְשׁוּדָה, וּבִלְבָד שְׁלֵא יִכְרוֹד:

גְּמוּרָא כְּהֵדָא בִּיפְחָ דְהִיא מִשְׁוִיא גְּבִינְתָהּ. עֶקֶד – בְּיָדוֹ אַחַת. רְגוּל – בְּשֵׁתֵי רְגְלָיו:

לֹא יִקְשׁוֹר גְּמָלִים זֶה בָּזֶה וְיִמְשׁוּדָה. אָמַר רַבִּי בִּיא: מִפְּנֵי הַחֹשֶׁד, שְׁלֵא יְהוּ אֲוִמְרִים: אֵישׁ פְּלוֹנִי יֵצֵא לַעֲשׂוֹת מְלֻאכְתּוֹ בְּשַׁבָּת.

אִסִּי אָמַר: לְכֹלְאִים נִצְרָכָה. רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל אָמַר: מֵיָדוֹ – אָסוּר. וּמִצְוָאָר בְּהֵמָה – מוֹתֵר, שְׁאִין לְבַהֲמָה. כְּרוּד אֵל צְוָאָר בְּהֵמָה – אָסוּר. מִשׁוּלְשָׁל מִצְוָאָר בְּהֵמָה – מוֹתֵר.

רַב הוֹנָא וְרַב יְהוּדָה, תְּרִיהוֹן בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל: חֹד אָמַר: מֵיָדוֹ – אָסוּר, וּמִצְוָאָר בְּהֵמָה – מוֹתֵר. וְחוֹרְנָה מִחֻלְפָּה.

מֵאֵן דְּמַר: מֵיָדוֹ אָסוּר – מִשּׁוּם מִשְׁוִי בְּשַׁבָּת. וּמִצְוָאָר בְּהֵמָה מוֹתֵר – שְׁאִין לְבַהֲמָה מִשְׁוִי בְּשַׁבָּת. וּמֵאֵן דְּמַר מֵיָדוֹ מוֹתֵר – מִפְּנֵי שְׁאִיפְשֵׁר. וּמִצְוָאָר בְּהֵמָה אָסוּר – הוּא מִצְוָה עַל שְׁבִיתַת בְּהֵמָתוֹ כְּמוֹהוּ. שְׁנָאֲמַר לְמַעַן יְנַחַשׁ שׁוֹרְדֵי וְחִמְרֵדֵי – כְּמוֹד.

תַּנְיִי: טַפַּח מֵיָדוֹ לְצוּאָר בְּהֵמָה – אָסוּר. אָמַר רַבִּי זְעִירָא: מֵיָדוֹ – אָסוּר, וּמִצְוָאָר בְּהֵמָה – אָסוּר. טַפַּח מֵיָדוֹ לְצוּאָר בְּהֵמָה – אָסוּר.

מסכת סכה פרק ראשון

א. סכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה - פסולה, ורבי יהודה מכשיר עד ארבעים וחמשים אמה. אמר רבי יהודה: מעשה בהילני המלכה בלוד, שהיתה סכתה גבוהה מעשרים אמה, והיו זקנים נכנסין ויוצאין בה, ולא אמרו לה דבר, אמרו לו: משם ראיה? אשה היתה ופטורה מן הסכה. אמר להם: והלא שבעה בנים היו לה! ועוד, כל מעשיה לא עשתה אלא על פי חכמים.

ב. סכה שחמתה מרבה מצלתה - פסולה, במה דברים אמורים? מלמעלה, אבל מן הצדדין, אפלו כלה מלאה חמה - כשרה. מפני שאמרו חמתה מחמת סכוד, ולא מחמת דפנות. רבי יאשיה אומר: אף מחמת דפנות. סכך על גבי מטה, ועל גבי אילן שהן גבוהים עשרה טפחים, אם היתה צלתה מרבה מחמתה - כשרה. ואם לאו - פסולה. סכת רקבי"ש: סכת רזעים, סכת קיציים, סכת ב'רגנין, סכת שומרי פרות, סכה מפל מקום - כשרה, ובלבד שתהא מסוככת כהלכתה. סככה כהלכתה, ועטרה בקרמים וסדינין המצויירין, ותלה בה אגוזין, שקדין, אפרסקין ורמונים, פרכילי ענבים ועטרות של שבלין, יינות שמנים וסלתות - אסור להסתפק מהן עד מוצאי יום-טוב האחרון של חג, ואם התנה עליהן - הכל לפי תנאו.

ג. סככה בחבלים, ובפקיעי עמיר - כשרה, סככה בהוצני פשתן - כשרה. באניצי פשתן - פסולה. בקנים ובדוקרנים - כשרה, אף על פי שדבקן זה בזה - כשרה. סוכי תאנים ובהן תאנים, פרכילין ובהן ענבים, קשין ובהן שבליים, מכבדות ובהן תמרים, כלן: אם פסלת מרבה על האוכלין - כשרה ואם לאו - פסולה. אחרים אומרים: עד שיהיה קשין מובין על הידות ועל האוכלין. סככה בבלאי כלים - פסולה. רבי יוסי בן רבי יהודה מכשיר.

ד. סככה בנסרים של ארז, שאין בהם ארבעה - דברי הכל כשרה. יש בהן ארבעה - רבי מאיר פוסל, ורבי יהודה מכשיר. אמר רבי יהודה: מעשה בשעת הסכנה שהבאנו נסרים שהיה בהן ארבעה, וסככנו על גבי מרפסת, וישבנו תחתיהן, אמרו לו: משם ראיה? אין שעת הסכנה ראיה, אבל הכל מודים, שאם יש בנסר ארבעה טפחים, שיהא בינו לבין חברו כמלואו. תלה בה אגוזים, אפרסקאות, ורמונים, וגלוסקאות, פרכילי ענבים ועטרות של שבליים - כשרה. לא יאכל מהן אפלו ביום-טוב האחרון של חג, ואם התנה עליהן שיאכל מהן בחג - מתיר.

ה. חצר גדולה שמקפת עמודין - הרי עמודין כדפנות. עושה אדם את חברו דפן כדי שיאכל וישתה וישישן, ולא עוד, אלא שאדם זוקף את המטה ופורס עליה סדין, כדי שלא תכנס החמה, לא על האוכלים ולא על המת. מודים חכמים לרבי אליעזר, שאין עושים אהל ארעי בתחלה ביום-טוב, ואין צריך לומר בשבת, לא נחלקו אלא להוסיף, שרבי אליעזר אומר אין מוסיפין ביום-טוב, ואין צריך לומר בשבת. ואמרים: מוסיפין בשבת, ואין צריך לומר ביום-טוב. מעשה ברבי אליעזר ששבת בגליל העליון בסכה של יוחנן ברבי אלעי בקסרי, ואמרי לה בקיסרין, והגיעה חמה לסכה, אמר לו: מהו שאפרוס עליה סדין? אמר לו: אין לך כל שבט ושבט מ'ישראל שלא העמיד ממנו שופט. הגיעה חמה לחצי הסכה, אמר לו: מהו שאפרוס עליה סדין? אמר לו: אין לך כל שבט ושבט מ'ישראל שלא יצאו ממנו נביאים, שבט יהודה ובנימין העמידו מלכים, על פי נביאים. הגיעה חמה למגלותיו של רבי אליעזר, נטל יוחנן סדין ופרש עליה, הפשיל רבי אליעזר טליתו לאחוריו, וירד, לא מפני שהפליגו בדברים, אלא מפני שלא אמר דבר שלא שמע מפי רבו לעולם.

ו. העושה סכתו כמין צריך, או שסמכה אל הכתל, מודה רבי אליעזר, שאם הגביה מן הקרקע טפח, או שהפליגה מן הכתל טפח - שהיא כשרה.

ז. מחצלת של שיפה ושל גמי גדולה - מסככין בה. קטנה - אין מסככין בה. של קנים ושל חלף, גדולה - מסככין בה. ארכה - אין מסככין בה. רבי ישמעאל ברבי יוסי אמר משם אביו: אָחַד זֶה וְאָחַד זֶה - מסככין בה, וכן הויה רבי דוסא אומר כדבריו.

ח. סכך על גבי עגלה שהיא גבוהה עשרה או בראש הספינה, רבן גמליאל פוסל ורבי עקיבא מכשיר. מעשה ברבן גמליאל ורבי עקיבא שהיו באין בספינה, עמד רבי עקיבא ועשה סכה בראש הספינה, למחר נשבה הרוח ועקרתה, אמר לו רבן גמליאל: עקיבא! היכן סכתך? רבי יוסי ברבי יהודה אומר משום רבי יוסי: הישן תחת העגלה כישן תחת המטה.

ט. העמיד ארבע קורות וסכך על גביהן, רבי יעקב אומר: רואין אותן, כל שיחלקו ויחלקו, ויש בהן טפח לכאן, וטפח לכאן - נדון משום דיומד, שהיה רבי יהודה אומר: דיומדי סכה טפח. וחכמים אומרים: שתיים כהלכתן, שלישית אפלו טפח. רבי שמעון אומר: שלש כהלכתן, ורביעיית אפלו טפח. רבי שמעון בן אלעזר אמר משום רבי מאיר: שתיים בידי אדם, ואחת באילן - כשרה, ועולין לה ביום-טוב.

מִסְכַּת סִכָּה פְּרָק שְׁנִי

א. שלוחי מצוה - פטורין מן הסכה, אף על פי שאמרו: אין שבחו של אדם להניח את ביתו ברגל. מעשה ברבי אלעי, שהלך להקביל פני רבי אליעזר רבו בלוד, ברגל. אמר לו: מה זה אלעי? אינך משוכתי רגל? שהיה רבי אליעזר אומר: משבח אני

את העצלנים, שאין יוצאין מבתיהם ברגל, משום שנאמר (דברים טז, יד): "ושמחת בחגך".

ב. חולין ומשמשיהן - פטורין מן הסכה. ולא חולה מסכן, אלא אפלו חש בראשו, אפלו חש בעיניו. אמר רבי שמעון בן גמליאל: פעם חשתי בעיני בקיסרין, והתיר לי רבי יוסי ברבי לישן, אני ומשמשי, חוץ לסכה. אמר רבי: כשהיינו באין אני ורבי אלעזר בן רבי צדוק אצל רבי יוחנן בן נורי לבית שערים, והיינו אוכלים תאנים וענבים חוץ לסכה. וכן הויה רבי אומר: כל סכה שאין בה ארבע אמות על ארבע אמות - פסולה. וחכמים אומרים: אין מחזקת אלא ראשו ורבו בלבד - כשרה. מעשה באנשי ירושלים שהיו משלשלין מטותיהן בחלונות שגבוהין עשרה, ומסככין על גביהם וישנים תחתיהן, פסל היוצא חוץ לסכה - נדון כסכה.

ג. שומרי העיר ביום - פטורים מן הסכה ביום, וחיבין בלילה. שומרי העיר בלילה - פטורין מן הסכה בלילה, וחיבין ביום. שומרי העיר בין ביום בין בלילה - פטורין מן הסכה בין ביום בין בלילה. הולכי דרכים - פטורין ביום וחיבין בלילה. שומרי גנות ופרדסין - פטורים בין ביום ובין בלילה. אוכלין אכילת עראי חוץ לסכה, ואין ישנים שינת עראי חוץ לסכה. אמר רבי: כשהיינו באין, אני ורבי אלעזר ברבי צדוק, אצל רבי יוחנן לבית שערים, והיינו אוכלים תאנים וענבים חוץ לסכה, וכן הויה רבי אומר: כל סכה שאין בה ארבע אמות על ארבע אמות - פסולה. וחכמים אומרים: אין מחזקת אלא ראשו ורבו בלבד - כשרה. מעשה באנשי ירושלים שהיו משלשלין מטותיהן בחלונות שגבוהין עשרה, ומסככין על גביהם, וישנים תחתיהם.

ד. אמר רבי אלעזר ברבי צדוק: כשהייתי למד תורה אצל רבי יוחנן בן החורני,

¹ מין ערבה שקולעים וסורגים ממונה מחצלאות.

ראיתי, שהיה אוכל פת חרבה במלח בשני בצורת, באתי והודעתי את אבא, אמר לי: לך ואמר לו, חבית נקובה היתה אלא שסתמה שמרים, ואף על פי שתלמיד שמאי היה - כל מעשיו לא עשה אלא כדברי בית הלל, לעולם הלכה כבית הלל, והרוצה לעשות כדברי בית שמאי - עושה, מקולי בית שמאי ומקולי בית הלל - רשע. מחומרי בית שמאי ומחומרי בית הלל - עליו הכתוב אומר (קהלת ב, יד): "הכסיל בחשך הולך", אלא כדברי בית שמאי, כקוליהן וכחומריהן, או כדברי בית הלל כקוליהן וכחומריהן.

ה. היה אוכל בסכה וירדו עליו גשמים, והלך לו, אף על פי שפסקו הגשמים - אין מחיבין אותו לחזור עד שיגמר סעדו. היה לשן בסכה וירדו עליו גשמים, והלך לו - אין מחיבין אותו לחזור עד שיאור.

ו. מפני ארבעה דברים מאורות לוקין: מפני כותבי פלסתר, ומעדי עדות שקר, ומפני מגדלי בהמה דקה בארץ ישראל, ומפני קוצצי אילנות טובות. ומפני ארבעה דברים נכסי בעלי בתים ישראל נמסרין למלכות: מפני כובשי שטרות פרועין, ומפני מלוי ברבית, ומפני שפוסקין צדקה ברבים ואין נוהגין, ומפני שספק למחות ואין ממחין.

ז. בזמן שהמאורות לוקין - סימן רע לעולם. משל למלך בשר ודם שבנה פלטרין ושכללם, והתקין סעודה לעבדיו, והניח פנס לפניהם. כעס עליהן, ואמר לעבדו: טול הנר מפניהן, ונמצאו כלן יושבין בחשכה. היה רבי מאיר אומר: בזמן שהמאורות לוקין - סימן רע לשונאיהם של ישראל, מפני שמלמדין במכות. משל לסופר שנכנס לבית הספר, ואמר: הביאו לי רצועה! מי הוא דוגא? מי שלמוד להיות לוקה. בזמן שהחמה לוקה - סימן רע לעכו"ם, לבנה לוקה - סימן רע לשונאיהם של ישראל, שהעכו"ם מונין

לחמה וישראל מונין ללבנה. בזמן שלוקה במזרח - סימן רע ליושבי מזרח. במערב - סימן רע ליושבי מערב. באמצע רקיע - סימן רע לכל העולם כולו, בזמן שנהפכו זיוה כמין דם - פרענות של חרב בא לעולם! לשק - חצי רעב בא לעולם. ולזו - חצי חרב וחצי רעב באין לעולם. בכניסתן - פרענות שוהה לבוא בעולם, ביציאתן - פרענות, ויש אומרים: חלוף הדברים, ואין לך כל אמה ואמה שלוקה שאין אלוה שלה לוקה, שנאמר (שמות יב, יב): "ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים וגו'"; בזמן שישראל עסקין בתורה - אין דואגין מכל, שנאמר (ירמיה י, ב): "כה אמר ה' אל דרך הגוים אל תלמדו" וגו'.

ח. לולב כפוף, כוויץ, סדויק, עקם, דומה למגל - פסול. חרות - פסול. דומה לחרות - כשר. ערבי נחל, אין לי אלא ערבי נחל, של בעל ושל הרים מנין? תלמוד לומר: "ערבי נחל" מכל מקום, אם כן למה נאמר (ויקרא כג, מ): "ערבי נחל"? פרט לצפצפה.

ט. איזהו ערבה ואיזהו צפצפה? ערבה - קנה שלה אדם, ועלה שלה משוך, ופיה חלק. צפצפה - קנה שלה לבן, ועלה שלה עגול, ופיה דומה למגל, הדס וערבה שנקטמו ראשן, ועלתה בהן תמרות, העולות מתוכן - כשרות, שעור הדס וערבה שלשה טפחים, ולולב ארבעה טפחים. רבי טרפון אומר: באמה של חמשה טפחים.

י. ארבעה מינין הללו, כשם שאין פותחין מהם, כך אין מוסיפין עליהם, לא מצא אתרוג - לא ביא, לא פריש ולא רמון, ולא דבר אחר. היו כמושין - כשרין. יבשין - פסולין. רבי יהודה אומר: אף אם היו יבשין - כשרין. אמר רבי יהודה: מעשה באנשי כרכין שהיו מורישין לולביהן לבני בניהן בשעת הדחק. אמרו לו: משם ראיה? אין שעת הדחק ראיה.

יא. לולב, בין אגוד בין שאינו אגוד – כשר. רבי יהודה אומר: אגוד – פשר, ושאינו אגוד – פסול. לא יאגדנו ביום-טוב, אבל נוטל הימנו שרביט ואגדו. אין אוגדין את הלולב אלא במינו; דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר: אפלו בחוט במקשיחה. אמר רבי מאיר: מעשה ביקרי ירושלים, שהיו אוגדין את לולביהן בגימוניות של זהב. אמרו לו: הם במינו היו אוגדין אותו במינו, מלמטה.

יב. אמר רבי אליעזר בן רבי צדוק: כף היה מנהגן של אנשי ירושלים – אדם יוצא מביתו ולולבו בידו, קורא קריאת שמע ומתפלל ולולבו בידו, קורא בתורה ונושא את כפיו, מניחו על גבי קרקע. הולך לבקר חולים ולנחם אבלים – לולבו בידו. נכנס לבית המדרש – משגר לולב ביד בנו, וביד עבדו, וכיד שלוחו.

יג. אין אדם יוצא ידי חובתו ביום הראשון של חג ללולבו של חברו אלא אם כן נתנו לו במתנה. ומעשה ברבן גמליאל, ורבי יהושע, ורבי אלעזר בן עזריה, ורבי עקיבא, שהיו באין בספינה, ולא היה לולב אלא לרבן גמליאל בלבד, שלקחו באלף זוז. נטלו רבן גמליאל ויצא בו, ונתנו לרבי יהושע במתנה. נטלו רבי יהודה ויצא בו, ונתנו לרבי אלעזר בן עזריה במתנה. נטלו רבי אלעזר בן עזריה ויצא בו, ונתנו במתנה לרבי עקיבא ויצא בו, והחזירו לרבן גמליאל.

מִסְכַּת סֵפֶה פֶּרֶק שְׁלִישִׁי

א. לולב דוחה את השבת בתחלתו וערבה בסופו. פעם אחת חל שביעי של ערבה בשבת, והביאו מרביות של ערבה מערב שבת והניחום בעזרה, והפירו בהם ביתוסין, ונטלום, וכבשום תחת אבנים. למחר, הפירו בהן עמי הארץ, שמתום מתחת האבנים, והביאום הפהנים וזקפום בצדי המזבח, לפי שאין ביתוסין מודים שחבוט ערבה דוחה שבת.

ב. ערבה – הלכה למשה מסיני. אבא שאול אומר: מן התורה, שנאמר (ויקרא כג, מ): "וערבי נחל" – שתים, אחת ללולב ואחת למזבח. רבי אליעזר בן יעקב אומר: כף היו אומרין: "ליה ולך מזבח". רבי יוחנן אומר משום רבי שמעון בן יהוודק: שמונה עשר ימים בשנה יחיד גומר בהן את ההלל, ואלו הן: שמונת ימי החג, ושמונת ימי החנוכה, ויום-טוב ראשון של פסח, ויום-טוב של עצרת, ובגולה עשרים ואחד יום, תשעת ימי החג, ושמונה ימי החנוכה, ושני ימים של פסח, ושני ימים של עצרת.

ג. למה נקרא שמו 'שער המים'? שבו מכניסין צלוחית של מים של נסוף בחג. רבי אליעזר בן יעקב אומר: בו "מים מפפים" (יחזקאל מז, ב) – מלמד שמפכפכין ויוצאין כמו הפך הזה, ועידין להיות יוצאין מתחת מפתח הבית. וכן הוא אומר (שם מז, ג): "בצאת האיש קדים וקו בידו וימד אלף באמה ויעברני במים מי אפסים" – מכאן שמתר לעבר עד ברכים. "וימד אלף ויעברני במים מי מתנים" – מכאן שמתר לעבר עד מתנים. מכאן ואילך: "וימד אלף נחל אשר לא אוכל לעבר". דבר אחר: מי ברכים – שמתברכין והולכין, יכול לא יעברנו ברגל אבל יעברנו בסיחון? תלמוד לומר: "כי גאו המים מי שחו", יכול לא יעברנו בסחו אבל יעברנו בספינה קטנה? תלמוד לומר: "כי גאו המים מי שחו" – מלשוט. יכול לא יעברנו בספינה קטנה, אבל יעברנו בספינה גדולה? תלמוד לומר (ישעיה לג, כא): "בל תלך בו אני שיט". יכול לא יעברנו בספינה גדולה אבל יעברנו בבורני גדולה? תלמוד לומר: "וצי אדיר לא יעברנו". ואומר (זכריה יד, ח): "והיה ביום ההוא יצאו מים חיים מירושלים" וגו'. יכול יתערבו בס מעינות אחרים? תלמוד לומר (זכריה יג, א): "ביום ההוא יהיה מקור נפתח" וגו' – מקום אחד – "לחטאת

הַגְּדוּל, וּמִבִּיאִין מִהֵן כָּל חֲמֵדַת הָעוֹלָם, שְׁנֵאָמַר (דְּבָרִים ב, ז): "זֶה אֲרַבְעִים שָׁנָה ה' אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ לֹא חָסַרְתָּ דְבָר".

ד. שְׁנֵי סְפָלִים שֶׁל כֶּסֶף הָיוּ בְּרֵאשׁ הַמְּזֻבָּח: אֶחָד שֶׁל מִים וְאֶחָד שֶׁל יַיִן, מְזֻרְחֵי שֶׁל יַיִן מְעַרְבֵי שֶׁל מִים, וְדָרֶךְ הַרְגִּילָה שֶׁל יַיִן לְמְזֻרְחוֹ, עָרָה שֶׁל מִים בְּתוֹךְ שֶׁל יַיִן, אוֹ שֶׁל יַיִן בְּתוֹךְ שֶׁל מִים - יֵצֵא. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שֶׁל סִיד הָיִי, אֲלֵא שֶׁמִּשְׁחָרִין מִפְּנֵי הַיַּיִן, וּמְנַקְבִין כְּמִין שְׁנֵי חוֹטְמִין דְּקִין, שְׁבָהֶן יוֹרְדִין לְשִׁיתִין וְנִבְלָעִין בְּתוֹכוֹ, שְׁנֵאָמַר (בַּמִּדְבָּר כח, ז): "בַּקֶּדֶשׁ הַסֶּף נִסְךְ" - שְׁעָשָׂה לוֹ מְקוֹם שִׁיבְלַע בַּקֶּדֶשָׁה. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: שִׁיתִין מַחֻלְלִין וְיוֹרְדִין עַד הַתְּהוֹם, וְנִבְרָאוּ מִשְׁשֵׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית, וְעֲלִיָּהֶן כָּרָה דָּוִד שֶׁשָׂה עֶשֶׂר אֶלֶף אַמָּה, שְׁנֵאָמַר (יִשְׁעִיָּה ה, א-ב): אֲשִׁירָה נָא לִידֵידי שִׁירַת דָּוִד לְכַרְמוֹ גּוֹי, וְיִעֲזָקְהוּ וְיִסְקָלְהוּ כּוֹי, וְיִבְּן מִגְדָּל בְּתוֹכוֹ - זֶה הִיכָל. יִקַּב חֶצֶב בּוֹ - זֶה מְזֻבָּח. וְגַם יִקַּב - אֵלוֹ הַשִּׁיתִין. רַבִּי אֲלֵעָזָר בֶּן רַבִּי צְדוֹק אוֹמֵר: לוּל קֶטֶן הָיָה בֵּין כְּבֹשׁ וְלְמְזֻבָּח, בְּמַעְרָבוֹ שֶׁל כְּבֹשׁ. אַחַת לְשִׁבְעִים שָׁנָה - פָּרַחֵי כְּהוֹנָה יוֹרְדִין לְשֵׁם וּמְלַקְטִין מִשֵּׁם יַיִן קְרוּשׁ, שְׂדוּמָה לְעִגּוּלֵי דְבִלְהָ, וּבָאִין וְשׂוֹרְפִין אוֹתוֹ בַּקֶּדֶשָׁה, שְׁנֵאָמַר (בַּמִּדְבָּר כח, ז): "בַּקֶּדֶשׁ הַסֶּף נִסְךְ שֶׁכָּר לָהּ"; כֹּשֶׁם שְׁנִסּוּכוֹ בַּקֶּדֶשָׁה - כֶּף שֶׁרְפָתוֹ בַּקֶּדֶשָׁה.

ה. מֵאִמְתִּי מְנַסְכִין אוֹתָן עִם אֵיבָרֵי הַתְּמִיד? מַעֲשֵׂה בְּצֻדִיקי אֶחָד שֶׁנִּסְךָ עַל גְּבֵי רִגְלָיו, וְרִנְמָהוּ כָּל הָעַם בְּאֶתְרוּגֵיהֶן, וְאוֹתוֹ הַיּוֹם נִפְגְּמָה קֶרֶן הַמְּזֻבָּח, וּבִטְלָה עֲבוּדָה, וְהִבִּיאוּ בּוֹל שֶׁל מֶלַח וְסִתְמוּהוּ, לֹא מִפְּנֵי שֶׁהִכְשֵׁר לְעִבּוּדָה, אֲלֵא מִפְּנֵי שֶׁלֹּא יֵרָאֶה מְזֻבָּח פְּגוּם, שֶׁכָּל מְזֻבָּח, שָׂאִין לוֹ, לֹא כְּבֹשׁ, וְלֹא יִסוּד, וְלֹא רְבוּע - פְּסוּל. רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף הַסּוֹבָב.

ו. נִסּוּף הַמִּים - כָּל שְׁבָעָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כָּל שְׁמֵנָה, אֲלֵא שְׂרָבֵי יְהוּדָה אוֹמֵר בְּלוֹג הָיָה מְנַסֵּף כָּל שְׁמֵנָה. וְחַכְמַיִם

וְלַגְּדָה". וְלֹאֵן הוֹלְכִין? לַיִם הַגְּדוֹל, וְלַיְמָה שֶׁל טְבָרְיָא, וְלַיְמָה שֶׁל סְדוּם - כְּדִי לְרַפְּאוֹת אֶת מֵימָן, שְׁנֵאָמַר (יְחִזְקֵאל מז, ח): "וַיֹּאמֶר אֵלֵי הַמִּים הָאֵלֶּה יוֹצְאִים אֶל הַגְּלִילָה הַקְּדוּמוֹנָה וְיִרְדוּ עַל הָעֵרְבָה וּבָאוּ הַיְמָה אֶל הַיְמָה" וְגו'. הַמִּים הָאֵלֶּה יוֹצְאִים אֶל הַגְּלִילָה הַקְּדוּמוֹנָה - זֶה יְמָה שֶׁל סְדוּם. "וְיִרְדוּ עַל הָעֵרְבָה" - זֶה יְמָה שֶׁל טְבָרְיָא. וּבָאוּ הַיְמָה אֶל הַיְמָה הַמְּוֹצְאִים וְנִרְפְּאוּ הַמִּים - זֶה הַיָּם הַגְּדוֹל. וְאוֹמֵר (יְחִזְקֵאל מז, ט): "[וְהָיָה] כָּל נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר יִשְׂרָץ אֶל כָּל אֲשֶׁר יָבוֹא שָׁם נַחְלִים יַחַיָּה וְהָיָה הַדָּגָה רַבָּה מְאֹד כִּי בָאוּ שְׁמָה הַמִּים הָאֵלֶּה וַיִּרְפְּאוּ וַחַי כָּל אֲשֶׁר יָבוֹא שְׁמָה הַנְּחָל". וְאוֹמֵר (שָׁם, שָׁם יא): "וְהָיָה וְעַמְדוֹ עָלָיו דְּוִגִים". וְאוֹמֵר: "בְּצֵאתוֹ וּגְבָאִיו" וְגו'. וְאוֹמֵר (שָׁם, שָׁם יא): "וְעַל הַנְּחָל יַעֲלֶה עַל שְׁפָתוֹ" וְגו' - מְלַמֵּד שֶׁכָּל מִימֵי בְּרֵאשִׁית עֲתִידִין לִהְיוֹת יוֹצְאִין כְּמַפֵּי הַפֶּךְ הַזֶּה. וְכֶךְ הָיְתָה הַבְּאֵר שֶׁהָיְתָה עִם יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר דוֹמָה, לְסַלַּע מְלֹא נְקִיבִים כְּכַבְרָה, מְפֻרְפֶּרֶת וְעוֹלָה כְּמַפֵּי הַפֶּךְ הַזֶּה, עוֹלָה עִמָּהֶן לְהָרִים וְיוֹרְדַת עִמָּהֶן לְגִאֲיוֹת, מְקוֹם שִׁישְׂרָאֵל שׂוֹרִין - הוּא שׂוֹרָה כְּנִגְדָן, בְּמְקוֹם גְּבוּהָה כְּנִגְדַּת פְּתָחוֹ שֶׁל אֶהֱל מוֹעֵד, נִשְׂאֵי יִשְׂרָאֵל בָּאִין וְסוֹכְבִין אוֹתָהּ בְּמַקְלוֹתֵיהֶן, וְאוֹמְרִים עָלֶיהָ אֵת הַשִּׁירָה (בַּמִּדְבָּר כא, יז): "עָלֵי בְּאֵר עֲנוּ לָהּ, עָלֵי בְּאֵר". וְהַמִּים מְבַעֲבְעִין וְעוֹלִין כְּעַמּוּד לְמַעְלָה, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מוֹשֵׁף בְּמַקְלוֹ, אִישׁ לְשִׁבְטוֹ וְאִישׁ לְמִשְׁפַּחְתּוֹ, שְׁנֵאָמַר (בַּמִּדְבָּר כא, יח): "בְּאֵר חֲפְרוּהָ שְׂרִים" וְגו'. וְגַם הִיא סוֹכְבַת אֵת כָּל מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל, וּמִשְׁקָה אֵת כָּל הַיִּשְׁמִימוֹן, שְׁנֵאָמַר (בַּמִּדְבָּר כא, כ): "וְנִשְׁקָפָה עַל פְּנֵי הַיִּשְׁמִימוֹן" וְהִיא נַעֲשֶׂה נַחְלִים, שְׁנֵאָמַר (תְּהִלִּים עח, כ): "וּנְחָלִים יִשְׁטְפוּ". הֵן יוֹשְׁבֵין בְּאִיסְפַּקְאוֹת, וּבָאִין זֶה אֶצֶל זֶה, שְׁנֵאָמַר (תְּהִלִּים קה, מא): "הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נְהַר". הָעוֹלָה דְרָךְ יַמִּין - עוֹלָה דְרָךְ יַמִּין. הָעוֹלָה דְרָךְ שְׂמָאל - עוֹלָה דְרָךְ שְׂמָאל. כֵּן הָעַמּוּד שֶׁל מִים - מִתְמַצֵּין אֵלָיו וְהוּא נַעֲשִׂית נַחַל גְּדוֹל, וְהוֹלְכִין לַיִם

אומרים: שלשה לוגין. נמצאת אומר: המרבה במים - ממעט בימים, והמרבה בימים - ממעט במים.

ז. מי החג - חיבין עליהן: משום לן, ויצא וטמא. לפיכך, אם לנו או שיצאו, או שנטמאו - יוצא לבית הרפה. אבל חבית וצלוחית עצמן - מועלין בהן, מפני שגופן הקדש. רבי מאיר אומר משום רבי עקיבא: מפני מה אמרה תורה הביאו עמר בפסח? מפני שהפסח זמן תבואה היא. אמר הקדוש ברוך הוא: 'הקריכו לפני עמר בפסח, כדי שתתברך לכם תבואה שבשדות'. ומפני מה אמרה תורה: 'הביאו שתי הלחם בעצרת?' מפני שעצרת זמן פרות האילן הוא. אמר הקדוש ברוך הוא: 'הקריכו לפני שתי הלחם בעצרת, כדי שיתברכו לכם פרות האילן'. ומפני מה אמרה תורה: 'עסכו מים לפני בתי? כדי שיתברכו לכם גשמי שנה'. ואומר (זכריה יד, יז-יח): 'והיה אשר לא יעלה מאת משפחות הארץ אל ירושלם להשתחות למלך ה' צבאות ולא עליהם יהיה הנשם; ואם משפחת מצרים לא תעלה ולא באה ולא עליהם.

מִסְכַּת סֵפֶה פֶּרֶק רִבְעִי

א. בראשונה היו נשים מבפנים ואנשים מבחוץ, והיו באין לידי קלות ראש, התקינו, שיהיו נשים יושבות מבחוץ ואנשים מבפנים, ועשו גזוטרואות בעזרה, כנגד שלש רוחות, ועדין היו באין לידי קלות ראש, התקינו, שיהיו נשים יושבות מלמעלה ואנשים מלמטה.

ב. חסידים ואנשי מעשה היו מרקדין לפנייהם באבוקות, והיו אומרים דברי תשבחות. מה היו אומרים? אשרי מי שלא חטא! וכל מי שחטא - ימחל לו. ויש מהן שהיו אומרים: אשרי ילדותנו שלא בישה את זקנותנו, אלו חסידים ואנשי מעשה. ויש מהן שהיו אומרים: אשרי זקנותנו שכפרה על ילדותנו, אלו בעלי תשובה.

אלו ואלו אומרים: אשרי מי שלא חטא, ומי שחטא - ישוב וימחל לו. אמרו עליו על הלל הזקן, כשהיה שמח בשמחת בית השואבה, אמר כן: אם אני כאן - הכל כאן, ואם אין אני כאן - מי כאן? הוא היה אומר: למקום שאני אוהב - שם רגלי מוליכות אותי, אם תבוא לביתי - אני אבא אל ביתך. אם אתה לא תבא אל ביתי - לא אבוא אל ביתך. הלל הזקן אומר: למקום שלבי אוהב - לשם רגלי מוליכות אותי. אם אתה תבא לביתי - אני אבא לביתך, אם אתה לא תבא לביתי - אני לא אבא לביתך, שנאמר (שמות כ, כא): "בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך".

ג. אמרו עליו על רבי שמעון בן גמליאל, כשהיה שמח בשמחת בית השואבה, היה נוטל שמונה אבוקות של אור, וזרק אותן, ואין נוגעות זו בזו, וכשהוא משתחוה, נועץ שני גודליו בארץ, ושוחה ונושק את הרצפה וזוקף, ואין כל בריה יכולה לעשות כן. אמר רבי עקיבא בן חנניא: כשהיינו שמחים בשמחת בית השואבה - לא ראינו שנה בעיינינו, כיצד? שעה ראשונה, תמיד של שחר, משם לתפלה, משם לקרבן מוסף, משם לבית המדרש, משם לאכילה ושתייה, משם לתפלת המנחה, משם לתמיד של בין הערבים, מכאן ואילך לשמחת בית השואבה.

ד. רבי יהודה אומר: כל מי שלא ראה דיופלוסטי² של אלכסנדריא של מצרים - לא ראה כבודן של ישראל. אמרו: כמין בסילקין³ גדולה היה, סטיו לפניו מסטיו, פעמים שהיה בה ששים רבוא על ששים רבוא, כפלים פיוצאי מצרים. והיו בה קתדראות של זהב, כנגד שבעים ואחד זקנים של סנהדרין גדולה, כל אחת ואחת אינה פחותה מעשרים ואחד רבוא כפרי

² אולם ואכסדרה בפולה.

³ פלטריין.

ז. שלש להבדיל בין קדש לחול, כיצד? חזן הכנסת נוטל חצוצרת, ועולה לגג גבוה שבעיר, נוטל לקרות, מעבירין ממנו תבשיל מעל גבי הפירה, וטומנין לו מיחם, ומדליקין לו את הנר, גמר מלקרות, אפלו מיחם בידו - אין טומנו, אלא מניחו על הארץ. אמר רבי יוסי בן רבי חנינא: שמעתי, שאם בא להדליק אחר שש תקיעות - מדליק, שהרי נתנו חכמים שעור לחזן בית הכנסת להוליך שופרו לביתו. אמר לו: אם כן, נתת דברך לשעורין! אלא מקום צנוע יש לו לחזן בית הכנסת בראש הגג, ששם מניח שופרו, לפי שאין מטלטלין לא את השופרות ולא את החצוצרות.

ח. יום-טוב שחל להיות בערב שבת - תוקעין ולא מבדילין, מוצאי שבת - מבדילין ולא תוקעין, יום הכפורים שחל להיות ערב שבת - לא היו תוקעין. ובמוצאי שבת - לא היו מבדילין, כיצד תוקעין? תוקע פשוטה ואינו מריע, החליל דוחה את השבת בתחלתו; דברי רבי יוסי ברבי יהודה. וחכמים אומרים אף יום-טוב אינו דוחה.

ט. כל המשמרות שונות ומשלשות בפרים, חוץ משתים אחרונות, ששונות ולא משלשות. רבי אלעזר בן פרטא ורבי אליעזר בן יעקב אמרו: לא היה פיס לחלבי שעיר, אלא מי שמעלה אברי הפכש הוא מעלה את חלבי שעיר. אבא יוסי בן חנן אומר: לא היה פיס אלא לראשי משמרות, ושאר כל משמרות חוזרות חלילה. רבי אליעזר בן אנטיגנוס אומר: לא היה פיס אלא ליום-טוב הראשון של חג בלבד, ושאר כל ימי החג חוזרות חלילה. כיצד מפייסין? נכנסין ללשכת הגזית, וכמין בסילקי גדולה היתה, פיס במורחה, וזקן יושב במערבה, והכהנים מוקפין ועומדין כמין כולילאר, והממנה בא ונוטל מצנפת מראשו של אחד מהם, ויודעין שממנו פיס מתחיל. ולא היו

זהב, ובמה של עץ באמצעותה, וחוץ הכנסת עומד עליה, והסודרין בידו, וכיון שהגיע לענות "אמן", הלה מניף בסודר, וכל העם עונים "אמן". ולא היו יושבין מערכין, אלא זהבים בפני עצמן, וכספים בפני עצמן, ונפחים בפני עצמן, טרסיים בפני עצמן, וגרדיים בפני עצמן, וכשעני נכנס לשם - היה מכיר בעלי אמנותו ונפנה לשם, ומשם פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו.

ה. ולוים בכנורות, ונבלים וכל כלי שיר, מהן אומרים (תהלים קלד, א): "שיר המעלות הנה ברכו" וגו'. ומהן היה שהיו אומרים (שם, שם ב): "שאו ודיכם קדש" וגו'. וכשנפטרין זה מזה, היו אומרים (שם, שם ג): "ברכה ה' מציון וגו', וראה בנים" וגו'. שתי חצוצרות בידם, קרא הגבר, תקעו והריעו ותקעו, הגיעו לשער המים, תקעו והריעו ותקעו. רבי יהודה אומר: אין פחות משבע, ולא יותר על עשרה. שלש לפתיחת שערים. האומר על פתיחתן - אינו אומר על נעילתן. האומר על נעילתן - אינו אומר על פתיחתן. שלש למעלה העשירית. האומר למעלה עשירית - אינו אומר על גבי המזבח, האומר על גבי המזבח - אינו אומר למעלה עשירית.

ו. שלש להבטיל את העם מן המלאכה, כיצד? חזן הכנסת נוטל חצוצרת, ועולה לראש הגג גבוה שבעיר, התחיל לתקוע תקיעה ראשונה, הסמוכין לעיר בטלין. הסמוכין לתחום מתכנסין ובאין לתוף התחום, ולא היו נכנסין מיד, אלא ממתניין עד שיבואו כלן ויתכנסו כלן בבת אחת, ועדין חניות פתוחין ותרסיין מנחין, התחיל לתקוע תקיעה שנייה, נסתלקו התרסיין ונגעלו החניות, ועדין חמין על גבי הפירה וקדרות מנחות על גבי פירה. התחיל לתקוע תקיעה שלישית - סלק המסלק, והטמין המטמין, והדליק המדליק, ושוהה כדי צלית דג קטן, או כדי להדביק פת בתנור.

מוציאין שתיים שתיים, אלא אחד אחד בלבד, במה דברים אמורים? בבריא, אבל בחולה, אפלו שנים מוציאין, והיחידים מוציאין שתיים, ואין מונין להן אלא אחת.

י. רבי יהודה אומר: לא היה פיס למחנה אלא כהן שזכה בקטרת אומר לזה שעמו: 'זכה עמי במחנה'. יום טוב אחרון של חג: פיס לעצמו, זמן לעצמו, רגל לעצמו, קרבן לעצמו, שיר לעצמו, ברכה לעצמו, שנגאמר (מלכים-א ח, יו): "ביום השמיני שלח את העם ויברכו את המלך", יכול לא היו טעונין לינה? תלמוד לומר (דברי הימים-ב ז, י): "וביום עשרים ושלשה לחודש השביעי שלח את העם לאהליהם". הא כיצד? נפטרו מבעוד יום והשפירו והלכו להם.

יא. התמידין, והנדרים, והנדבות, והבכורות, והמעשרות, ומוספי שבת, חטאת הצבור, ועולותיהן, ועולות חובה של יחיד - עבודתן ואכילתן במשמר הקבוע. שתי הלחם - עבודתן ואכילתן בכל המשמרות, מפני שהן באין חובת הרגל. לחם הפנים - עבודתן במשמר הקבוע, ואכילתו בכל המשמרות. כיצד הוא עושה? נותן חצי חלה לכל משמר ומשמר, והן מתחלקין ביניהן. רבי יהודה אומר: המחלק עומד על הרבד שבאולם, מפריש ומניח, מפריש ומניח, וכל אחד ואחד בא ונוטל חלקו, ולבעלי מומין שבכהונה - מוציאין להם חלקם בחוץ, מפני שאין יכולין להכנס בין האולם ולמזבח.

יב. משמר היוצא - מקריב תמיד של שחר ומוספין, הנכנס מקריב תמיד של בין הערבים. וביזכין - ארבעה כהנים היו נכנסים, שנים ממשמר זו ושנים ממשמר זו. ולחם הפנים - מפני מה משמר הנכנס חולק בצפון? מפני שקרוב לעבודה! עשרים וארבע טבעות היו שם, כנגד עשרים וארבע משמרות כהונה, עשרים

וארבע חלונות היו שם כנגד עשרים וארבע משמרות כהונה.

יג. בלגה - לעולם חולקת בדרום וטבעתה קבועה, וחלונה סתומה, מפני מרים בת בלגה, שהמירה דתה ונשאת לסרדיוט - אחד ממלכי נכרים, וכשנכנסו נכרים להיכל, היתה מבעטת על גבי המזבח ואמרה: לוקסי! לוקסי! אתה התרבת ממונם של ישראל, ולא עמדת להם בעת צרתם. ויש אומרים: משמתו שוהה לבוא, ונכנס ישבב אחיו עמו, ושמש תחתיו, אף על פי ששכני רעים לא נשתכרו, שכני בלגה נשתכרו! והלכה לעולם חולקת בדרום וישבב אחריו בצפון.

מִסְכַּת יוֹם-טוֹב (ביצה) פָּרָק רֵאשׁוֹן

א. ביצה שנולדה ביום-טוב, אחרים אומרים משום רבי אליעזר: תאכל היא ואמה. נולדה בשבת - תאכל ביום-טוב, נולדה ביום-טוב - תאכל בשבת. רבי יהודה אומר משום רבי אליעזר: עדין היא מחלקת, שבית שמאי אומרים: תאכל, ובית הלל אומרים: לא תאכל. כשם שאסורה לאכל - כך אסורה לטלטל, וספקה אסורה. וכשם שספקה אסורה - כך כל ספק מוכן אסור. נתערבו במאה - כלן אסורות. אפרוח שנולד ביום-טוב - מתר. עגל שנולד ביום-טוב - מתר. זה מוכן אגב אמו, וזה מתיר עצמו בקדרה. אפרוח שנולד ביום-טוב - מתר לשחטו ביום-טוב, מפני שהוא מתיר את עצמו.

ב. השוחט את התרנגולת, ומצא בה ביצים גמורות - הרי אלו מתרות לאכלן ביום-טוב. ביצה שייצאה רבה מערב יום-טוב - מתרת לאכלה ביום-טוב. נולדה בשבת - תאכל ביום-טוב, ביום-טוב - תאכל בשבת. רבי יהודה אומר בשם רבי אליעזר: עדין מחלקת במקומה, כשם שאסורה לאכל - כך אסורה לטלטל, כשם שספקה אסור - כך ספק מוכן אסור, נתערבה במאה - כלם אסורות.

ג. בית שמאי אומרים: שאור בכזית וחמץ בככותבת. ובית הלל אומרים: זה וזה בכזית. איזהו שאור? המחמץ את אחרים. איזהו חמץ? המתחמץ מאחרים. מאימתי קרוי שאור? משיפסל מאכילת כלב. אפר שהסיקו ביום-טוב - אין מכסין בו ביום-טוב, לפי שאינו מן המוכן. היה לו עפר בתוך ביתו להטיח בו גגו, סיד לסוד בו ביתו - אין מכסין בו.

ד. רבי יוסי אומר: כוי אין שוחטין אותו ביום-טוב מפני שהוא ספק, ואם שחטו - אין מכסין את דמו, מקל וחמר ממילה. אמר רבי יוסי: ומה מילה שוּדָּא דוחה שבת, אין ספקה דוחה את יום-טוב, כסוי הדם שאין ודאו דוחה שבת - אינו דין שאין ספקה דוחה את יום-טוב? אמרו לו: תקיעת שופר שבגבולין תוכיח! שאין ודָּא דוחה שבת, אפלו הכי ספקן דוחה את יום-טוב, הן יוכיחו לכסוי הדם, שאף על פי שאין ודאו דוחה את השבת - שיהא ספקו דוחה את יום-טוב. השיב רבי אליעזר בנו של רבי אלעזר הקפר ברבי תשובה: מה למילה, שכן אינה נוהגת בלילי ימים טובים, תאמר בכסוי שנוהגת בלילי יום-טוב? אמר רבי אבא: זה אחד מן הדברים שאמר רבי חייא - אין לי עליהם תשובה, והשיב רבי אלעזר הקפר ברבי תשובה.

ה. אמר רבי שמעון בן אלעזר: מודים בית שמאי ובית הלל שמוליכין את הסלם משוכף לשוכף, לא נחלקו, אלא להחזיר, שבית שמאי אומרים: אין מחזירין, ובית הלל אומרים: אף מחזירין. רבי יהודה אומר, עזריה אומר: מטלטלין את הסלם. במה דברים אומרים? בסלם של שוכף, אבל בסלם של עליה - דברי הכל אסור לטלטל, אפלו בעליה. רבי דוסא אומר: מטהו מחלון לחלון. אחרים אומרים משום רבי דוסא: אף מדדין בו.

ו. רבי שמעון אומר: בית שמאי אומרים: לא יטול אדם גזל עד שיקשר. ובית הלל אומרים: עד שינענע, והמקשרין והמנוענעין, בבורות ובבתים ובשיחין ובמערות - מתרין. ובאילנות - אסורים, משום שמא יעלה ויתלש. והמקשרין והמנוענעין, בכל מקום - אסורין משום גזל.

ז. זמן בתוך הקן ומצא לפניה - אסורין. על פתחה - מתרין. אמר רבי שמעון בן אלעזר: מודים בית שמאי ובית הלל, על שהזמין בתוך הקן ומצא לפני הקן שהן אסורין. במה דברים אומרים? ביוני שוכף ויוני עליה, וצפרים שקננו בטפחים ובכירה, אבל ארזין, ותרנגולין, ויוני הרדסאות, ותיה שקננה בפרדס - מתרין ואין צריכין זמון, מפני שהן ברשות אדם. וצפור דרוו - צריכה לקשר בכנפיה שלא תחליף באמה. ושנים, שאם קצב עליו בשר - שאסור לטלטלו. וששין, שאין מולחין עליו בשר ביום-טוב, אבל מולחין עליו בשר לצלי. ותיה שקננה בפרדס - צריכה זמון, מפני שאינה ברשות אדם.

ח. אמר רבי שמעון בן אלעזר: מודים בית שמאי ובית הלל, שמסלקין את התריסין ביום-טוב. לא נחלקו, אלא להחזיר, שבית שמאי אומרים: אין מחזירין, ובית הלל אומרים: מחזירין; במה דברים אומרים? בשיש להם ציר, אבל אין להם ציר, דברי הכל: מתר. דלת שיש לה ציר - פותחין ונועלים בה ביום-טוב, ואין צריך לומר בשבת.

ט. אמר רבי שמעון בן גמליאל: מודים בית שמאי ובית הלל, שמוליכין כלים מלאים לצרך, וריקנין למלאותן, על מה נחלקו? על ריקנים שלא לצרך, שבית שמאי אסורין, ובית הלל מתירין. יוצא אדם במפתח שבאצבעו לרשות הרבים, ואינו חושש. דלת שיש לה ציר - פותחין ונועלין בה בשבת, ואין צריך לומר ביום-טוב.

נשבר ציורה - אין פותחין ואין נוצעלין בה ביום-טוב, ואין צריך לומר בשבת.

י. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: לֹא נִחְלְקוּ בֵּית שְׁמַאי וּבֵית הַלֵּל, עַל מִתְּנֹת שְׁמוּלֵיכִין כְּשֶׁהוֹרְמוּ מְעַרְב יוֹם-טוֹב עִם הַמִּתְּנֹת שֶׁהוֹרְמוּ בְיוֹם-טוֹב מֵהַיּוֹם. עַל מָה נִחְלְקוּ? לְהוֹלִיכֶם בְּפָנֵי עֲצָמָן, שְׁבִית שְׁמַאי אוֹמְרִים: אֵין מוֹלִיכִין, וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: מוֹלִיכִין. וְכֵן הָיָה בֵּית שְׁמַאי דְנִין: חֲלָה וּמִתְּנֹת מִתְּנָה לְכַהֵן, וְתֵרוּמָה מִתְּנָה לְכַהֵן, כְּשֶׁם שְׂאִין מוֹלִיכִין אֶת הַתְּרוּמָה - כֵּךְ אֵין מוֹלִיכִין אֶת הַמִּתְּנֹת. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית הַלֵּל: לֹא! אִם אָמַרְתֶּם בְּתֵרוּמָה שְׂאִינוּ זָכָא בְּהִרְמַתָּה, תֵּאמְרוּ בְּמִתְּנֹת שׁוֹכָא בְּהִרְמַתָּן? אָמַר רַבִּי יוֹסִי: לֹא נִחְלְקוּ בֵּית שְׁמַאי וּבֵית הַלֵּל עַל הַמִּתְּנֹת שְׁמוּלֵיכִין, לֹא נִחְלְקוּ אֶלָּא עַל הַתְּרוּמָה, שְׁבִית שְׁמַאי אוֹמְרִים: אֵין מוֹלִיכִין, וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: מוֹלִיכִין. וְכֵן הָיָה בֵּית הַלֵּל דְנִין: חֲלָה וּמִתְּנֹת מִתְּנָה לְכַהֵן, וְהַתְּרוּמָה מִתְּנָה לְכַהֵן, כְּשֶׁם שְׂאִין מוֹלִיכִין אֶת הַתְּרוּמָה, אָמְרוּ לָהֶם בֵּית שְׁמַאי: לֹא! אִם אָמַרְתֶּם בְּמִתְּנֹת שׁוֹכָא אֲנִי בְּהִרְמַתָּן, תֵּאמְרוּ בְּתֵרוּמָה שְׂאִינוּ זָכָא בְּהִרְמַתָּה? אַחֲרֵים אוֹמְרִים: לֹא נִחְלְקוּ בֵּית שְׁמַאי וּבֵית הַלֵּל עַל הַתְּרוּמָה שְׂאִין מוֹלִיכִין, לֹא נִחְלְקוּ אֶלָּא עַל הַמִּתְּנֹת, שְׁבִית שְׁמַאי אוֹמְרִים: אֵין מוֹלִיכִין, וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: מוֹלִיכִין.

יא. הִלֵּשׁ עֶסֶה בְיוֹם-טוֹב, בֵּין טַמְאָה בֵּין טְהוֹרָה - מִתֵּר לְטַלְטְלָהּ, וּמִתֵּר לְהַפְרִישׁ מִמֶּנָּה חֲלָה. לְשָׁה מְעַרְב יוֹם-טוֹב, וְשִׁכַח וְלֹא הַפְרִישׁ מִמֶּנָּה חֲלָה - אָסוּר לְטַלְטְלָהּ, וְאָסוּר לְהַפְרִישׁ מִמֶּנָּה חֲלָה.

יב. אָמַר רַבִּי מֵאִיר: מוֹדִים בֵּית שְׁמַאי וּבֵית הַלֵּל, שֶׁהַתְּבַלִּין גְּדוּכִין בְּמִדּוּף שֶׁל עֵץ וּמְלַח עִמָּהֶן, עַל מָה נִחְלְקוּ? עַל הַמְּלַח בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, שְׁבִית שְׁמַאי אוֹמְרִים: בְּפֶךְ וּבְעֵץ פְּרוּר לְצִלֵּי, וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: לְכֹל דְּבַר. וְהַפְּלִלִין - הָרִי הֵן כְּתַבְלִין. בֵּית

שְׁמַאי אוֹמְרִים: מוֹלִיכִין תְּבַלִּין וּמִדּוּף אֲצִל מְדוּכָה, וְלֹא מְדוּכָה אֲצִלָּן. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: מוֹלִיכִין זֶה אֲצִל זֶה, וְזֶה אֲצִל זֶה, וְאֵין חוֹשְׁשִׁין.

יג. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: מוֹלִיכִין סְכִין וְטַבַּח אֲצִל בְּהֵמָה, וְלֹא בְּהֵמָה אֲצִלוּ. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: מוֹלִיכִין זֶה אֲצִל זֶה, וְזֶה אֲצִל זֶה וְאֵין חוֹשְׁשִׁין. אֵין עוֹשִׂין טִיסְנִי,⁴ וְאֵין כּוֹתְשִׁין בְּמִכְתֶּשֶׁת בְּיוֹם-טוֹב, וְאֵין כּוֹתְשִׁין אֶת הַמְּלַח בְּמִדּוּף שֶׁל עֵץ, אֲבָל מְרַסֵּק הוּא בִּיד שֶׁל סְכִין, וּבְעֵץ הַפְּרוּר, וְאֵין חוֹשֵׁשׁ. אֵין מְרַסְקִין דְּבַלָּה וּגְרוּגְרוֹת וְחֻרובִין לְפָנֵי הַזְּקָנִים בְּשַׁבָּת, אֲבָל מְרַסֵּק הוּא בִּיד שֶׁל סְכִין וּבְעֵץ הַפְּרוּר וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ. הַמּוֹלֵל מְלִילוֹת מְעַרְב שַׁבָּת - מְנַפֵּחַ מִיד לִיד וְאוֹכֵל, אֲבָל לֹא בְּקִנּוּן וּבַתְּמַחוּי. הַמּוֹלֵל מְלִילוֹת מְעַרְב יוֹם-טוֹב - לְמַחַר מְנַפֵּחַ עַל יָד עַל יָד וְאוֹכֵל, אֲפִלוּ בְּקִנּוּן, אֲפִלוּ בַתְּמַחוּי, אֲבָל לֹא בַשַּׁבָּת וְלֹא בַנֶּפֶשׁ וְלֹא בַכֶּבֶד כְּדִרְךָ שְׁעוֹשֶׂה בַחוּל. הַמּוֹלֵל מְלִילוֹת בְּשַׁבָּת - מְנַפֵּחַ עַל יָד עַל יָד וְאוֹכֵל, אֲבָל לֹא בְּקִנּוּן וְלֹא בַתְּמַחוּי.

יד. הַבּוֹרֵר קְטִינֵי בְיוֹם-טוֹב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: אִם הָיָה צְרוּרוֹת מְרַבֵּין עַל הָאוֹכְלִין - בּוֹרֵר אֶת הָאוֹכְלִין, וּמְנִיחַ אֶת הַפְּסֻלָּת. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: בּוֹרֵר אֵיזָה מֵהֶן שִׁירְצָה. אָמַר רַבִּי מֵאִיר: לֹא נִחְלְקוּ בֵּית שְׁמַאי וּבֵית הַלֵּל, שֶׁהַתְּבַלִּין גְּדוּכִין כְּדִרְכָּן וּמְלַח עִמָּהֶם בְּמִדּוּף שֶׁל עֵץ, לֹא נִחְלְקוּ אֶלָּא לְדוּכָן בְּפָנֵי עֲצָמָן, שְׁבִית שְׁמַאי אוֹמְרִים: מְלַח בְּפֶךְ וּבְעֵץ הַפְּרוּר לְצִלֵּי אֲבָל לֹא לְקִדְרָה. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: לְכֹל דְּבַר. וְהַפְּלִלִין - הָרִי הֵן כְּתַבְלִין. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי צְדוּק: שֶׁל בֵּית רַבִּין גְּמִלְיָאֵל הָיוּ מְבִיאִין דְּלֵי מְלֵא עֲדָשִׁים, וְהָיוּ

⁴ הֵינוּ שְׁכוּתֵשׁ אֶת הַהֶסֶה עַד שְׁנַחֲלַקְתָּ לְאַרְבָּעָה, וְלָפִי שְׁבִיתִישָׁה זֶה הִיא טַרַח גְּדוּל - אֵין עוֹשִׂים אוֹתָהּ בְּיוֹם-טוֹב אֲפִלוּ בְּמִכְתֶּשֶׁת קְטָנָה.

נצופין עליו מים, ונמצא אכל מלמטה ופסלת מלמעלה. ורבי יהודה מתיר בשחר ואוסר בלבן, מפני שצריך ביצת הגיר.⁵ רבי יוסי אוסר בשחר, מפני שצריך לצחצחו.

טו. רבי יוסי אומר: מוליכין מנעל שחור ולא מנעל לבן, מפני שצריך אומן. רבי שמעון אומר: משלחין חטין, מפני שהן מאכל עסיסיות. פול, מפני שהן מאכל לדיות. שעורין, מפני שהן ראוין לבהמה. אין עושין טיסני, ואין כותשין במכתשת ביום-טוב, ואין כותשין את המלח במדוך של עץ, אבל מרסק הוא ביד של סכין ובעץ הפרור ואינו חושש. בית שמאי אומרים: אין מוליכין טבח וסכין אצל בהמה, ולא בהמה אצל טבח וסכין. ובית הלל אומרים: מוליכין זה אצל זה. בית שמאי אומרים: אין מוליכין תבלין ומדוך אצל מדוכה, ולא מדוכה אצל תבלין ומדוך. ובית הלל אומרים: מוליכין זה אצל זה ואין חוששין.

מִסְקֵת יוֹם-טוֹב (בִּיצָה) פָּרָק שְׁנִי

א. יום-טוב שחל להיות בערב שבת, אין מערבין, לא ערובי תחומין ולא ערובי חצרות. רבי אומר: מערבין ערובי חצרות, אבל לא ערובי תחומין, מפני שאתה אוסרו בדבר האסור לו, ואי אתה אוסרו בדבר המתיר לו. מערבין בפת לשבת, ובתבשיל ליום-טוב. תבשיל שאמרו, אפלו צלי, אפלו כבוש, אפלו שלוק ומבשל, אפלו קוליים האיספנין שנתנו עליו חמין מערב יום-טוב, תחלתו וסופו - אין לו שעור.

ב. העושה תבשיל מערב יום-טוב - הרי זה אופה ומבשל עליו לשבת, ומטמין עליו את החמין, ורשאי לאוכלו מבעוד יום, ורשאי לתנו במתנה. אכלו - רשאים בני חצר לעשות תבשיל, ולאפות ולבשל עליו

⁵ גיר - מין קרקע המשחיר (רש"י ביצה טו

לשבת, ורשאים לעשות לו שתוף למבוי. הרי ששכח ולא ערב, אחרים שערכו מתרים לעשות לו, הוא עצמו ששכח ולא ערב - מתיר למלאות לו חבית של מים, ולהדליק לו את הנר.

ג. אמר רבי שמעון בן אלעזר: מודים בית שמאי ובית הלל על שני תבשילין שצריך, על מה נחלקו? על הדג וביצה שעליו, שבית שמאי אומרים: תבשיל אחד. ובית הלל אומרים: שני תבשילין. ומודים, שאם בשל שני מינין בקדרה, או שפרפר ביצה על גבי הדג, או שרסק קפלוטות תחת הדג - שהן שני תבשילין. אין אופין מיום-טוב למוצאי יום-טוב, אבל ממלאה אשה כל הקדרה בשר, אפלו לא תאכל ממנה אלא דבר מעט, וממלא לו מחם מים, אפלו לא שתה הימנו אלא כוס אחד. אבל האופה - אינו אופה אלא כדי צרכו. רבי שמעון בן אלעזר אומר: ממלאה אשה כל התנור פת, מפני שהפת נאפה יפה בזמן שהתנור מלא.

ד. אין עושין, לא לאכילת כותי, ולא לאכילת כלבים ביום-טוב. מעשה בשמעון התימני, שלא בא בלילי יום-טוב לבית המדרש. בשחרית מצאו רבי יהודה בן בבא. אמר לו: מפני מה לא באתה אמש לבית המדרש? אמר לו מצוה אחת ארע לי ועשיתיו, בלשות של נכרים נכנסה לעיר, והיינו מתיראין שמא יצריבו את בני העיר, עשינו להם עגל, והאכלנום, והשקיננום, ופטרנום לשלום. אמר לו: תמהני עליך אם לא יצא שחרף בהפסדך, שהרי אמרה תורה: "לכם" - ולא לכלבים.

ה. אמר רבי שמעון בן גמליאל: מודים היו בית שמאי ובית הלל, שאין כהן טובל לתרומתו בו ביום. אבל מטבילין מגב לגב ומחבורה לחבורה ביום-טוב. כיצד מגב לגב? הרוצה לעשות גתו על גב בדו, ובדו

⁶ שישללו ויבזו.

על גב גתו. כיצד מחבורה לחבורה? רצה שלא לעשות עסתו על גב בדי של חברו - הרי זה מטביל את כליו, אין מטבילין את הכלי על גב מימו לטהרו, ואין משיקין את המים בכלי אכן לטהרן בשבת; דברי רבי. וחקמים אומרים: מטבילין את הכלי על גב מימיו לטהרו, ומשיקין את המים בכלי אכן לטהרן, אבל לא להטבילין.

ו. כלים שנטמאו באב הטמאה - אין מטבילין אותו ביום-טוב, ואין צריך לומר בשבת. בולד הטמאה - מטבילין אותו בשבת, ואין צריך לומר ביום-טוב. אבל ממלא הוא כוס דלי, כוס וקיתון, לשתות, וחושב עליהן ומטבילין וטובל כדרכו, מטמאה חמורה, ואין צריך לומר מטמאה קלה.

ז. אין משתטפין בחמין שהוחמו ביום-טוב, ואין צריך לומר בשבת, אבל רוחץ הוא פניו ידיו ורגליו בחמין שהוחמו מערב שבת - בשבת, ואין צריך לומר בחמין שהוחמו מערב יום-טוב - ביום-טוב. רבן שמעון בן גמליאל אומר: טרקלין שהסיקה מערב יום-טוב - מטביל בה ביום-טוב. לא הסיקה מערב יום-טוב - לא יטיל בה ביום-טוב. עושים כל צרכי מילה, דברים שאין עושים לה בשבת - עושים לה ביום-טוב. שוחקין לה כמון, וטורפין לה יין ושמן. רבן שמעון בן גמליאל אומר: ובלבד שלא יקרע לה סמרטוטין בתחלה. מרגילין ביום-טוב ואין מרגילין בחול, בכבוד ובפסולי המקדשין.

ח. של בית רבן גמליאל לא היו זוקפין את המנורה ביום-טוב. ומעשה ברבן גמליאל וזקנים, שהיו מסבין ברומי, ונפלה מנורה בלילי יום-טוב, ועמד רבי עקיבה וזקפה. אומר ליה רבן גמליאל: עקיבה! מה לך, אתה מכניס ראשך בין המחלקת? אומר לו: למדתנו רבנו - "אחרי רבים להטות", אף על פי שאתה אוסר והן מתירין, הלכה כדברי המרבין! רבי יהודה אומר משום

רבן גמליאל: מטלטלין את המנורה ביום-טוב, אבל אין זוקפין אותה.

ט. של בית רבן גמליאל היו מכבדין בין המטות. אומר רבי אלעזר בן רבי צדוק: פעמים הרבה אכלנו בבית רבן גמליאל, ולא ראינו שהן מכבדין בין המטות! אלא סדינין היו פורסין מערב יום-טוב, כשאורחין באין ונכנסין - מסלק את הסדינין, ונמצא הבית מתכבד מאליו.

י. של בית רבן גמליאל היו מכניסין את המגמר במגופה. אומר רבי אלעזר בן רבי צדוק: פעמים הרבה אכלנו בבית רבן גמליאל, ולא ראינו שהיו מכניסין את המגמר במגופה, אלא ערדסקאות של ברזל, היו מביאין ומעשנין אותן מערב יום-טוב, ופוקקין נקביהן, וכשאורחים נכנסין - פותחין את נקביהם, ונמצא הבית מתגמר מאליו. אמרו לו: אם כן, אף בשבת מתר לעשות כן.

יא. איזהו גדי מקלס? כלו צלי, ראשו וכרעיו וקרבו, בשל הימנו כל שהוא, שלק הימנו כל שהוא - אין זה גדי מקלס. עושים גדי מקלס ביום-טוב הראשון, וביום-טוב האחרון של חג. עגל מקלס ביום הראשון של פסח, אבל לא גדי מקלס. אומר רבי יוסי: תודוס איש רומי הנהיג את בני רומי לקח טלאים בלילי פסחים, ולעשותן מקולסין. אמרו לו: אף הוא קרוב להאכיל קדשים בחוץ, מפני שקורין אותן 'פסחים'.

יב. של בית רבן גמליאל היו שוחקין את הפלפלין ברחים שלהן. אומר רבי אלעזר בר צדוק: פעם אחת היה אבא מסב לפני רבן גמליאל, והביאו לפניו אנגרין ואכסגרונין, ועליהן פלפלין שחוקות, ומשך אבא את ידו מהן. אמרו לו: אל תחוש להן, מערב יום-טוב הן שחוקות! איזהו קרוד? אלו קטנים שעושים חבורה. קרצוף - אלו

7 מים שלוקים.

הַן גְּדוּלִים שְׁאִין עוֹשִׂין חֲבוּרָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: גּוֹרֵר אָדָם מִטָּה כִּסָּא וְסַפְסָל וְקַתְדָרָא אֲצִלוּ בַשַּׁבָּת, וְאִין צְרִיךְ לומר בַּיּוֹם-טוֹב. דְּלֵת הַנְּגַרְרֵת וּמַחְצֵלֵת הַנְּגַרְרֵת, וְקַנְקֵלָא הַנְּגַרְרֵת - פּוֹתְחִין וּנּוֹעֲלִין בְּהֵם בַּשַּׁבָּת, וְאִין צְרִיךְ לומר בַּיּוֹם-טוֹב.

מִסְכֵּת יוֹם-טוֹב (בִּיצָה) פֶּרֶק שְׁלִישִׁי

א. בִּיבְרִין שֶׁל חַיָּה וְעוֹפוֹת וְשֶׁל דְּגָיִם - אִין צְדִין מֵהֶם בַּיּוֹם-טוֹב וְאִין נוֹתְנִין לַפְּנִיָּהוּן מְזוֹנוֹת. אֲבָל צְדִין מֵהֶן מֵעֶרֶב יוֹם-טוֹב, וְנוֹתְנִין לַפְּנִיָּהוּם מְזוֹנוֹת. רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: לֹא כָל הַבִּיבְרִין שְׁרִין. זֶה הַכֹּל: מַחֲסַר צִידָה - אָסוּר. שְׁאִין מַחֲסַר צִידָה - מִתֵּר.

ב. שׁוֹחֲטִין מִן הַנְּגַרְרִין בַּיּוֹם-טוֹב, אֲבָל לֹא מִן הַמַּצְוֹדוֹת, וְלֹא מִן הַמַּכְמוּרוֹת. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֵעָזָר אָמַר: כָּל שֶׁפָּרְסוּהוּ מֵעֶרֶב יוֹם-טוֹב, וְכֹא וּמִצְאוּ מְקַלְקֵל, בִּידוּעַ שְׁמַעְרַב יוֹם-טוֹב נִצְוָדוּ, וּמִתֵּר. כֹּא וּמִצְאָן כְּמוֹת שֶׁהוּא - הַדְּבָר יְדוּעַ שְׁבִיּוֹם-טוֹב נִצְוָדוּ, אָסוּרִין.

ג. אוֹתוֹ וּבְנוֹ שֶׁנִּפְלוּ לְבוֹר. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר: מַעֲלָה אֵת הָרֵאשׁוֹן עַל מְנַת לְשַׁחֲטוֹ, וְשׁוֹחֲטוֹ, וְהַשְּׁנִי - עוֹשֶׂה לוֹ פְּרִנְסָה בְּמִקְוָמוֹ, כְּדִי שֶׁלֹּא יָמוּת. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמַר: מַעֲלָה אֵת הָרֵאשׁוֹן עַל מְנַת לְשַׁחֲטוֹ, וְאִין שׁוֹחֲטוֹ, וּמַעֲרִים וּמַעֲלָה אֵת הַשְּׁנִי עַל מְנַת לְשַׁחֲטוֹ. רְצָה לְשַׁחֲט, רְצָה שֶׁלֹּא לְשַׁחֲט אֶחָד מֵהֶן - הָרֵשׁוֹת בִּידוּ.

ד. כְּבוֹר שֶׁנִּפְל לְבוֹר. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: אִף עַל פִּי שְׁמוּמוֹ נִכַּר מֵעֶרֶב יוֹם-טוֹב, וְלֹא הִתִּירוֹ מִמֶּחָה - אִין שׁוֹחֲטִין אוֹתוֹ בַּיּוֹם-טוֹב, לְפִי שְׁאִינוֹ מִן הַמוּכָן. עוֹשִׂין פְּרִנְסָה לְנַחֵל שֶׁל דְּבוּרִים, בְּשִׁבִיל שֶׁלֹּא יִכְרְחוּ. אֲבָל אִין צְדִין אוֹתָן בַּתְּחִלָּה בַּיּוֹם-טוֹב, כִּיצַד? אִין נִמְנִין עַל הַבְּהֵמָה בַּתְּחִלָּה בַּיּוֹם-טוֹב. לֹא יֵאמַר אָדָם לְחִבְרוֹ: "הֲרִינִי עִמָּךְ בְּסֹלֶע, הֲרִינִי עִמָּךְ בְּשָׁנִים", אֲלֹא אָמַר לוֹ: "הֲרִינִי עִמָּךְ לְמַחְצָה וְלִשְׁלִישׁ וְלִרְבִּיעַ".

וְחֻכְמִים אָמְרִים: אִין מְשַׁגְּחִין בְּכַף מֵאֲזָנִים כָּל עֶקֶר. אֲבָל שׁוֹקֵל בִּידוֹ וּמַנִּיחַ. וְאִם הָיָה טַבַּח אוֹמֵן, אֵל יִשְׁקַל בִּידוֹ, מִפְּנֵי שְׂדֵי כְּמִשְׁקָל, אֲבָל חוֹתֵף בְּכָלִי וְנוֹתֵן לָזֶה וְלָזֶה.

ה. הוֹלֵךְ אָדָם אֲצֵל רוּעָה הַרְגִיל אֲצִלוּ, וְאָמַר לוֹ: 'תֵּן לִי גְדִי אֶחָד אוֹ טֹלָה אֶחָד'. אֲצֵל טַבַּח הַרְגִיל אֲצִלוּ, וְאָמַר לוֹ: 'תֵּן לִי כֶף אֶחָד אוֹ יָרֵךְ אֶחָד'. אֲצֵל נַחְתוּם הַרְגִיל אֲצִלוּ, וְאָמַר לוֹ: 'תֵּן לִי כֶּכֶר אֶחָד אוֹ גְלוֹסְקָא אֶחָד'. אֲצֵל פֶּטֶם הַרְגִיל אֲצִלוּ, וְאָמַר לוֹ: 'תֵּן לִי תוֹר אֶחָד אוֹ גּוֹזֵל אֶחָד, אוֹ תְּרַנְגֵּלֵת אֶחָד'. אֲצֵל חֲנוּנֵי הַרְגִיל אֲצִלוּ, וְאָמַר לוֹ: 'תֵּן לִי עֲשָׂרִים בִּיצִים, אוֹ חֲמִשִּׁים אֲגוּזִין, עֲשָׂרָה אֶפְרָסְקִין, חֲמִשָּׁה רְמוּנִים וְאֶתְרוּג אֶחָד, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִזְכּוּר לוֹ שֵׁם מִקְחִי'. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלֵעָזָר אָמַר: וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִזְכּוּר לוֹ שֵׁם מִנְיָן.

ו. לֹא יִתֵּן אָדָם לַפְּנֵי בְּנָיו וְלַפְּנֵי בְּהֵמָתוֹ, לֹא בְּמִדָּה וְלֹא בְּמִשְׁקָל, וְלֹא בְּמִנְיָן, אֲבָל קוֹדֵחַ בְּסָאָה אוֹ בְּתַרְקָב, וְנוֹתֵן לַפְּנֵי בְּהֵמָתוֹ. קוֹדֵחַ בְּמִנְיָקָתוֹ וְנוֹתֵן לַפְּנֵי בְּנָיו, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְכַּוֵּן לְכַף. אָמְרוּ עֲלָיו עַל רַבִּי אֱלֵעָזָר בַּר צְדוּקָה, וְעַל אֲבָא שְׂאוּל בֶּן בְּטַנִּית שֶׁהָיוּ חֲנוּנִים בִּירוּשָׁלַיִם כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, וְהָיוּ מְמַלְאִין מִדּוֹתֵיהֶם מֵעֶרֶב יוֹם-טוֹב, וְנוֹתְנִין לְלִקְחוֹת בַּיּוֹם-טוֹב. רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן אֲנָשִׁינְגוֹס אָמַר: אִף בְּחֵלוֹ שֶׁל מוֹעֵד עוֹשִׂין כֵּן, מִפְּנֵי בְּטוּל בֵּית הַמִּדְרָשׁ. וְחֻכְמִים אָמְרִים: אִף בְּחוּל עוֹשִׂין כֵּן מִפְּנֵי מִצְוֵי הַמִּדּוֹת. אִף הוּא כְּנֵס שֶׁלֵּשׁ מֵאוֹת גְּרָבֵי יִין מִבְּרוּרֵי הַמִּדּוֹת, וְחִבְרִין כְּנֵסוֹ שֶׁלֵּשׁ מֵאוֹת גְּרָבֵי שֶׁמֶן מִמִּצְוֵי הַמִּדּוֹת, וְהִבְיָאוּ לַפְּנֵי הַגְּזוּרִים בִּירוּשָׁלַיִם. אָמְרוּ לָהֶם: אֵי אַתֶּם יְקוּיָן לְכַף. אָמְרוּ לָהֶם: אִף אֲנִי אִין רְצוֹנְנוּ בְּכַף! אָמְרוּ לָהֶן: הוֹאִיל וְהִחְמַרְתֶּם עַל עֲצַמְכֶם וְשֶׁל רַבִּים הֵם - עֲשׂוּ מֵהֶם צְרָכֵי רַבִּים.

ז. אִין נוֹטְלִין עֲצִים מִן הַסֶּכֶה, אֲפֹלוּ בַּיּוֹם-טוֹב הָאֲחֵרוֹן שֶׁל חֹג. אֲבָל אִם אָמַר:

מכבין את הבקעת לחוס עליה, אם בשביל שלא יעשן הבית, או בשביל שלא תקדיח את התבשיל - מתר. לא יתן אדם אבן על גבי בקעת כדי לשוברת, אבל מכניסה בחור ושוברת, אין עושין פחמין ביום-טוב, אפלו לאותו היום. אבל ממתיקין את החרדל בגחלת. אין מנפחים במפוח, אבל נופחים בשפופרת. אין עושין את השפור, ואין מחדדין אותו. אין פוצעין את הקנה לצלות בו מליח, אבל פוצעין את האגוז במטפחת, ואינו חושש שמא יקרע.

יא. התנור והכירים החדשים - הרי הן ככל הכלים ומטלטלין אותן. אבל אין סכין אותן שמן, ואין עושין אותן במטלית, ואין מפיגין אותן בצונן כדי לחסמן¹¹, ואם בשביל לאפות בהן - מתר. אין יוצאין בכסא, אחד אנשים ואחד נשים, ולא סומא במקלו, ולא רועה בתרמילו ביום-טוב. רבי אליעזר בן רבי ישמעאל אומר: אף אין מנהיגין את הבהמה במקל ביום-טוב.

יב. רבי אליעזר אומר: נוטל אדם קיסם משלפניו לחצות בו שניו. וחכמים אומרים: לא יטול אלא מאבוס של בהמה. ושניו, שלא יקטמנו. ואם קטמו לחצוין בו שניו, ולפתח בו הדלת בשבת, בשוגג - חייב חטאת. במזיד ביום-טוב - לוקה ארבעים; דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים: אֶחָד זֶה וְאֶחָד זֶה, אינו אלא משום שבות. רבי אליעזר אומר: מגבב מן החצר ומדליק, שכל מה שבחצר מוכן.

ואוכלים מעליהן בשעורן סתימות, ולכן אין דחיקת האגרוף לתוכה הביצת טיט - תקון מנא.

¹¹ להפיג את החם שלהם על ידי מים צוננים, שעל ידי זה הם מתקשים ומתחזקים, שהחם מתפנם לתוכו, על ידי הופכו הבא לו מבהוין ואינו מתפזר, ואסור משום תקון מנא.

'לכשארצה אטל' - הרי זה מתר. אין מביאין עצים, לא בחבל, ולא בקפה, ולא במחצלת. אבל מביא במטפחת ובחיקו.

ח. אמר רבי שמעון בן גמליאל: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על המכנסין שבקרפף שמביאין, ועל המפזרין שבשדה שאין מביאין. על מה נחלקו? על המפזרין שבקרפף ועל המכנסין שבשדה, שבית שמאי אומרים: לא יביאו, ובית הלל אומרים: יביא. אמר רבי נתן: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על מפזרין שבקרפף ועל מכנסין שבשדה שיביאו, על מה נחלקו? על המפזרין שבשדה, שבית שמאי אומרים: לא יביאו, ובית הלל אומרים: יביאו.

ט. המטה והכסא והספסל וקתדרא ועריסה שנתפרקה. וכן קורה שגשברה, וכן סואר של קורות שנשבר - אין מסיקין מהן ביום-טוב, לפי שאינו מן המוכן. אגוזין ושקדין שאכלן מערב יום-טוב - מסיקין בקליפיהן ביום-טוב. אגוזין ושקדין עצמן - אין מסיקין בהן ביום-טוב, לפי שאינו מן המוכן. מודים חכמים לרבי מאיר, בחותמות שבקרקע, שבשבת מפקפק ומתיר, אבל לא מפקיע ולא חותך. וביום-טוב מפקפק ומתיר, מפקיע וחותר. ושכפלים מתיר, בשבת מתיר ואין צריך לומר ביום-טוב. קורע אדם את העור שעל פי החבית של יין, ושל מוריס, ובלבד שלא יתכון לעשות זינוק⁸.

י. אין פוחתין לפסין סתומין⁹, ורובן שמעון בן גמליאל מתיר בלפסין חרניות¹⁰. אין

⁸ כעין מרוב.

⁹ ביצי טיט שבגיד היוצר גישיות בתכנית קערה אבל לא נחקק תוכה.

¹⁰ קערות של החקלאים בני הכפרים שאינם מקפידים שתהיינה תקוקות בקערות שלהן.

ובלבד שלא יעשה צבורין צבורין. ורבי שמעון מתיר, שכל שבחצר מוכן.

יג. מולגין את הראש ואת הכרעים, ומהבהבין אותן באור, אבל אין טופלין אותם, לא בחרסית, ולא באדמה, ולא בסיד. ואין מספרין את הראש ואת הכרעים. ואין מספרין את הירק בתספרת שלו, אבל מספרין את הקונדס ואת העכביות. ומסיקין ואופין בפורני¹², ומחמין חמין באנטיכי¹³, ואין מסיקין את הפורני לאפות בו בתחלה.

יד. ששה דברים נאמרו בפתילה, שלשה להחמיר ושלשה להקל. אלו שלשה להחמיר: אין גודלין אותה בתחלה ביום-טוב, ואין מהבהבין אותה באור. ואין חותכין אותה לשנים או לשלשה. להקל - שורין אותה בשמן, וממעכין אותה ביד, וחותכין אותה באור, כפי שתי גרות.

¹² תנורים שלנו הגדולים ופיהם בצדם, ולא

היישינן למרחה אם יש לו אורחים רבים ולא

סגי ליה בתנור.

¹³ כלי גדול ונפיש מרחה.

		תקופה 4:30am	
7	ראשון Sunday	כו 26	עלות השחר _____ 6:07 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:04 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:03 שקיעה _____ 4:44 בבלי: בבא קמא סו • ירושלמי: שבת כה • תוספתא: סכה א נ"ך: איוב ל-לא • רמב"ם: אסורי ביאה א
8	שני Monday	כז 27	עלות השחר _____ 6:07 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:05 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 שקיעה _____ 4:45 בבלי: בבא קמא סז • ירושלמי: שבת כו • תוספתא: סכה ב נ"ך: איוב לב-לג • רמב"ם: אסורי ביאה ב
9	שלישי Tuesday	כח 28	עלות השחר _____ 6:07 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:05 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 שקיעה _____ 4:46 בבלי: בבא קמא סח • ירושלמי: שבת כז • תוספתא: סכה ג נ"ך: איוב לד-לה • רמב"ם: אסורי ביאה ג
10	רביעי Wednesday	כט 29	עלות השחר _____ 6:07 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:05 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 שקיעה _____ 4:47 בבלי: בבא קמא סט • ירושלמי: שבת כח • תוספתא: סכה ד נ"ך: איוב לו-לז • רמב"ם: אסורי ביאה ד
11	חמישי Thursday	א 1	ראש חודש שבט Rosh Chodesh Shevat עלות השחר _____ 6:06 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:05 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 שקיעה _____ 4:48 בבלי: בבא קמא ע • ירושלמי: שבת כט • תוספתא: יום טוב (ביצה) א נ"ך: איוב לח-לט • רמב"ם: אסורי ביאה ה
12	ששי Friday	ב 2	עלות השחר _____ 6:06 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:05 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:04 שקיעה _____ 4:49 בבלי: בבא קמא עא • ירושלמי: שבת ל • תוספתא: יום טוב (ביצה) ב נ"ך: איוב מ-מא • רמב"ם: אסורי ביאה ו
13	שב"ק Shabbos	ג 3	עלות השחר _____ 6:06 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:05 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:05 שקיעה _____ 4:50 בבלי: בבא קמא עב • ירושלמי: שבת לא • תוספתא: יום טוב (ביצה) ג נ"ך: איוב מב • שיר השירים א • רמב"ם: אסורי ביאה ז

Candle Lighting 4:31 הדלקת הנרות

Shabbos Ends 6:03 זמן מוצש"ק

הפטרה: כה אמר ד'

ווער עס האט נישט פאראכטן זיינע עבירות פון די יונגע יארן, דורך דעם
 קומען אויף אים דאגות.

(ספר הקודות אות עכבות סיקן א')